

Delårsbokslut 2023 - Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige Gislaveds kommun

Innehållsförteckning

I	Det kommunala uppdraget.....	4
I.1	Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	4
I.1.1	Vision	4
I.1.2	Värdegrund.....	5
I.1.3	Styrmodell	5
2	Förvaltningsberättelse.....	6
2.1	Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning.....	6
2.1.1	Befolkningsutveckling.....	6
2.2	Händelser av väsentlig betydelse.....	6
2.3	God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	7
2.3.1	Kommunfullmäktiges grunduppdrag.....	7
2.3.2	Kritiska kvalitetsfaktorer.....	11
2.3.3	Mål.....	20
2.3.4	Uppdrag.....	27
2.3.5	Sammanfattning kvalitet och måluppfyllnad	32
2.4	Finansiell analys	33
2.4.1	Resultat	33
2.4.2	Kapacitet.....	34
2.4.3	Risk och kontroll.....	35
2.4.4	Sammanfattning finansiell analys	38
2.5	Förväntad utveckling.....	39
3	Drift- och investeringsredovisning.....	40
3.1	Driftredovisning - delårsbokslut.....	40
3.2	Investeringsredovisning - delårsbokslut.....	42
4	Ekonomisk redovisning.....	44
4.1	Räkenskaper delårsbokslut.....	44
4.1.1	Resultaträkning.....	44
4.1.2	Balansräkning	45
4.2	Affärsdrivande verksamhet - Vatten och avlopp delårsbokslut.....	46
4.2.1	Resultaträkning.....	46
4.2.2	Balansräkning	47
4.3	Redovisningsprinciper	48
4.3.1	Ord och begrepp	51

5	Verksamhetsberättelser	52
5.1	Nämnder.....	52
5.1.1	Bygg- och miljönämnden	52
5.1.2	Kommunstyrelsen.....	53
5.1.3	Räddningsnämnden.....	54
5.1.4	Socialnämnden	55
5.1.5	Samhällsutvecklingsnämnden.....	57
5.1.6	Utbildningsnämnden.....	58
5.1.7	Överförmyndarnämnden	59
5.2	Koncernbolag och stiftelser	60
5.2.1	Gislaveds Kommunhus AB	60
5.2.2	Stiftelsen Isabergstoppen	69
5.2.3	Stiftelsen Torghuset	70
6	Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten	72

I Det kommunala uppdraget

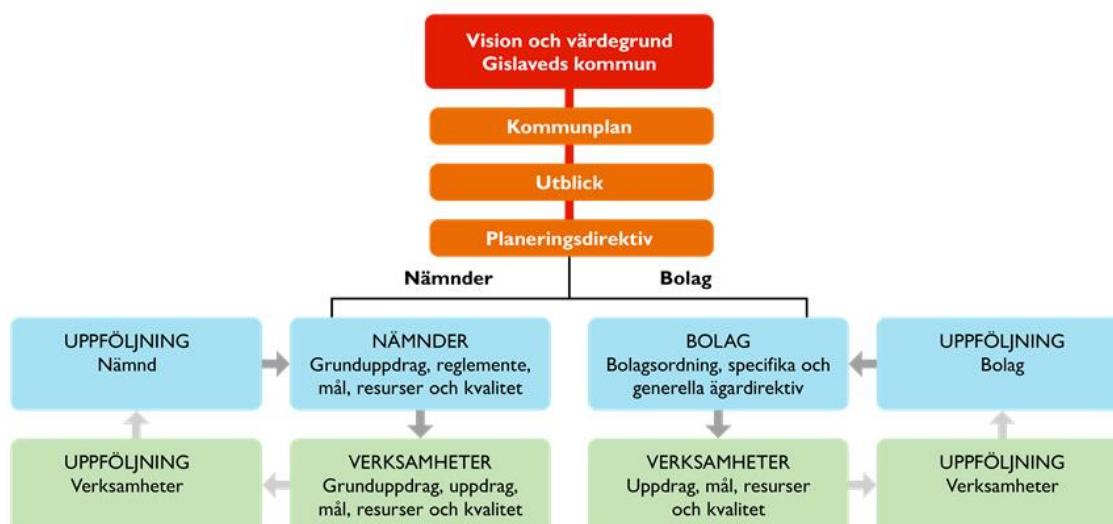
Kommunallagen anger att kommuner ska ha en god ekonomisk hushållning i verksamheten. Detta innebär att de ska sköta ekonomin på ett ansvarsfullt sätt:

- För **verksamheten** ska det anges mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning
- För **ekonomin** ska det anges finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning
- För **personalfrågor** ska det anges personalpolitiska mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning

För Gislaveds kommun innebär god ekonomisk hushållning att kommunen ska arbeta för att nå visionen utifrån vad som anges i de prioriterade målområdena. För de prioriterade områdena anges mål för att förtydliga kommunfullmäktiges intentioner om vad som för verksamheten är god ekonomisk hushållning.

Uppföljning av kommunfullmäktiges övergripande målområden genom bland annat strategiska styrgrupper, nämndernas uppföljning och samhälle-, demokrati- samt arbetsgivarfrågor, är de som utgör grunden för kommunfullmäktiges uppföljning.

Kommunfullmäktige följer upp planeringsdirektivet tre gånger per år. Vid delår och årsredovisningen görs en mer omfattande uppföljning.

I.1 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

I.1.1 Vision

Visionen beskriver vad kommunfullmäktige vill uppnå på längre sikt. Visionen är ett redskap för styrning av den kommunala verksamheten. Gislaveds kommuns vision är en ledstjärna för hur kommunen önskar att utvecklas. Visionen är:

Gislaveds kommun är platsen man gärna identifierar sig med och har en god relation till

Den kommunala organisationen – förtroendevalda och förvaltningar – vill uppnå vision 2040 genom att vi:

- **levererar** en fungerande vardag för individen,
- **fungerar** som informationssamlare, samordnare och bas för nätverk,
- **samverkar** för en tillgänglig region och effektiv resursanvändning,
- **uppmärksammar** bärarna av den kulturella industrikommunen.

I.1.2 Värdegrund

Gislaveds kommun verkar utifrån alla människors lika värde. Alla invånare ska ha samma möjlighet att delta i den demokratiska processen och att nå inflytande över de beslut som tas.

Gislaveds kommun präglas av ömsesidig respekt. Beslut fattas på en rättssäker och saklig grund. I mötet med kommunens verksamheter ska alla invånare känna att de har samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter.

Gislaveds kommun har respekt för människors olikheter och vill tillvarata kommunens mångkulturella profil.

Gislaveds kommun tar tillvara på barnperspektivet och arbetar för en samhällsutveckling som inte äventyrar möjligheterna för kommande generationer.

I.1.3 Styrmodell

Gislaveds kommuns styrmodell är ett samlingsbegrepp som tydliggör en gemensam struktur och gemensamma arbetssätt för styrning och ledning av kommunen. Detta syftar till att säkerställa att de politiska viljeinriktningarna får genomslag i verksamheterna. Styrmodellen omfattar hela kommunens organisation.

Styrmodellen är politiskt neutral och ska fungera oavsett politiskt innehåll, samt över tid. Det är vad man fyller styrmodellen med som ska spegla rådande politiska viljeinriktningar.

Gislaveds kommuns vision och värdegrund utgör verksamhetens grunduppdrag tillsammans med kommunala och statliga styrdokument. Grunduppdraget är utgångspunkt för arbetet med personalpolitiska mål, finansiella mål, resursfördelning och utveckling. För att kvalitetssäkra verksamheten kopplas kritiska kvalitetsfaktorer och indikatorer till grunduppdraget. Styrmodellen illustreras av nedanstående bild:

2 Förvaltningsberättelse

2.1 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

2.1.1 Befolkningsutveckling

Under första halvåret 2023 har kommunens befolkning minskat med 135 invånare, från 29 481 till 29 354.

Barnafödandet har legat på en något högre nivå än 2022 men lägre jämfört med åren dessförinnan. Dödligheten håller en fortsatt relativt låg nivå men totalt har 17 fler dödsfall än födselar skett första halvåret för ett negativt födelsenetto.

Skilnaderna mellan ut- och inflyttning fortsätter att vara den faktor som har störst påverkan på befolkningsstorleken. Inflyttningen har totalt sett varit nära den nivå som befolkningsprognosen förutspått medan utflyttningen varit högre än förväntat. Totalt över perioden har flyttnettot varit -135 personer eftersom fler flyttat ut från kommunen än vad som flyttat hit.

Att den totala befolkningsminskningen inte motsvarar summan av de två nettona förklaras av justeringsposten som nu är +17 personer. Justeringsposten förklaras av SCB som del av folkökningen som inte kan förklaras av födelseöverskott och invandringsöverskott under perioden. Där ingår födselar, dödsfall, invandringar och utvandringar som rapporterats under perioden, men som inträffat före periodens början.

Helårsprognosen spår 29 390 invånare vid årsslutet, vilket skulle kräva en ökning med 46 personer under andra halvåret. Historiskt sett sker en hög utflyttning under augusti och september när högskolorna läsar börjar så även om en positiv utveckling inte är omöjlig får den ses som osannolik.

2.2 Händelser av väsentlig betydelse

Under första halvåret har ett stort arbete ägnats åt att landa ny nämnds- och förvaltningsorganisation. Eftersom den nya organisationen inte har ett 1:1 förhållande mellan nämnder och förvaltningar ökar behoven av beredning och samverkan i olika frågor. I inledningen av en ny mandatperiod ägnas också mycket tid till att stötta nya förtroendevalda i sina uppdrag och under inledningen av året anordnades en rad olika politikerutbildningar.

Ett nytt samverkansavtal mellan kommunorganisationen och de fackliga parterna trädde i kraft den 1 augusti.

Tillämpningen av EU:s arbetsdirektiv om dygnsvila kommer att innebära ett paradigmskifte för verksamheter där dygnslånga pass hittills varit norm. Möjliga konsekvenser omfattar ökade kostnader, förlorade arbetstimmar och sämre arbetsmiljö.

Kommunfullmäktige fattade i november 2022 beslut att omflytta vård- och omsorgsplatserna på Lugnet till andra boenden och göra om Lugnet till förskola och bostäder.

En utredning pågår kring bolagisering av vissa av kommunens fastigheter. Beslut i frågan ska fattas under hösten och kommer oavsett utfall att ha en påverkan på kommunkoncernens ekonomiska förutsättningar.

2.3 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

2.3.1 Kommunfullmäktiges grunduppdrag

Gislaveds kommun har tre grunduppdrag: att leverera välfärd och service till invånarna, att arbeta med demokrati- och samhällsutveckling och att vara en arbetsgivare.

2.3.1.1 Välfärd och service

Ett av kommunens grunduppdrag är att leverera välfärd och service till kommuninvånarna. Hur kommunen arbetat med detta grunduppdrag under 2023 års första åtta månader beskrivs här utifrån målgruppens, medarbetarnas och verksamheternas perspektiv. Med fokus utifrån risk och väsentlighet.

Målgruppen

Vid årsskiftet trädde den nya organisationsstrukturen för både nämnder och förvaltningar i kraft och nu pågår på många platser ett arbete för att sätta nya arbetssätt och rutiner. Många tjänster som under övergången till den nya strukturen vakanshållits börjar nu bli fullt tillsatta. De flesta av chefstjänsterna som ska ingå i den nya organisationen är på plats, medan några av förvaltningarnas staber ännu inte är fullt ut bemannade med styr- och stödfunktioner.

Många av socialnämndens medarbetare uttrycker att de har en hög arbetsbelastning, men trots det lyckas de till största del möta målgruppens behov på ett sätt som gör att de känner förtroende för organisationen. Eftersom demografiförändringarna vi står inför också kommer innebära förändrade behov framöver, behöver många delar av kommunorganisationen göra förändringar i sina verksamheter för att fortsatt kunna klara av sina grunduppdrag.

Under kommunstyrelsen arbetas kontinuerligt med att försöka skapa insatser utifrån målgrupper långt ifrån arbetsmarknadens behov. Det arbetet behöver stärkas framöver genom att kommunkoncernen i helhet och näringslivet tillsammans tar ett gemensamt ansvar för kompetensförsörjningen och möjliggör praktikplatser, arbetsprövningsplatser och arbetsplatsförlagda platser. Utmaningen för både verksamheter i koncernen och företag i kommunen är att ha handledarresurser som kan stötta dessa målgrupper.

Medarbetarna

Det pågående förändringsarbetet innebär på många håll en hög arbetsbelastning, med bland annat, höga krav på styr och stödprocesserna. För att inte nöta för hårt på befintlig personal är det av vikt att bemanna upp på vakanta tjänster, såväl befintliga som de som uppkommer under året.

Såväl den nya samhällsutvecklingsförvaltningen i helhet, som delar av verksamheterna är nya i sin organisering vilket ger behov av att lära känna varandra och se relevanta samarbeten och möjliga synergieffekter inom hela förvaltningen. Befintliga rutiner och system behöver genomlysas för att försäkra relevans och identifiera ännu ej mötta behov.

Räddningstjänsten har under första delen av året hanterat den utbildnings- och tillsynsskuld inom organisationen som orsakades av pandemin och frånvaro av personal. För räddningstjänsten och i andra delar av organisationen är EU-direktiv gällande dygnsvila i fokus. Tillämpningen av direktivet kan leda till ekonomiska konsekvenser, mer sårbarhet i bemanningen och risk för att medarbetare slutar när de inte längre kan arbeta dygnspass.

Detta kan leda till ökade kostnader, förlorade arbetstimmar och sämre arbetsmiljö.

Det finns delar av verksamheterna som redan nu har stora svårigheter att tillsätta tjänster med personer som har rätt kompetens. Den demografiska utvecklingen i kommunen står inför innebär att andelen av kommuninvånare i arbetsför ålder blir färre samtidigt som de som är i behov av välfärdstjänster blir fler. För Gislaveds kommuns del gäller detta i synnerhet den äldre delen av befolkningen men även inom utbildningsnämnden finns idag en oro kring bemanning med personal med rätt kompetens och i förekommande fall lärarlegitimation och ämnesbehörighet.

Konsekvenser av denna utveckling blir både att det finns färre människor att anställa för att möta ökande behov samt att kostnaderna för de verksamheterna kommer att öka i takt med växande behov samtidigt som intäkterna från skattemedel minskar om den arbetsföra befolkningen minskar, eller inte växer i samma takt. Det kommunala skatteutjämningsystemet finns till hjälp för kommuner med befolkningsstrukturer med högre välfärdsbehov men även på nationell nivå innebär befolkningsförändringar att gapet mellan intäkter och kostnader för välfärdsåtagandet ökar.

Att hantera kompetensförsörjningsutmaningen och ställa om till nya arbetsätt för att minska behov av personal i svårrekryterade grupper är några av kommunens allra viktigaste utmaningar, i närtid och framöver.

Verksamheterna

På stabsnivå har första halvan av året till stor del ägnats åt att landa i den nya organisationen, för att hitta rätt med hur olika frågor hanteras i nya sammanhang och hitta och etablera nya arbetsätt som ska matcha den nya strukturen och se till att förändringarna också leder till förbättringar.

Som ett led i att skapa ledningsstyrka görs en översyn av många av de centrala processerna. Bland annat genomförs en utveckling av budget- och uppföljningsprocess med tillhörande investeringsplanering och exploateringsbudget och en översyn av lokalförsörjningsprocessen med syfte att processen ska bli mer effektiv, transparent och koncernövergripande.

Samhällsutvecklingsnämndens förebyggande arbete har ökat utbudet. Hälsocenter, ett regionalt samarbete, möter invånare över 18 år som blivit rekommenderade dit från sin vårdcentral och fått fysisk aktivitet på recept. Ung och aktiv är en vidareutveckling av öppen ungdomsverksamhet.

För att fortsatt kunna möta ökade behov hos målgrupperna är användningen av välfärdsteknik centralt. Gislaveds kommun har kommit långt i införandet av välfärdsteknik och fortsätter att utvecklas. För att det ska bli enklare för verksamheterna att testa och införa ny teknik behöver en tydlig organisation på operativ nivå för detta tas fram.

Ökad digitalisering ställer också högre krav på informations- och it-säkerhet. Allt fler kommuner och myndigheter utsätts för cyberattacker och för att stärka kommunorganisationen har en utbildning i it-säkerhet köpts in och skickats ut till samtliga medarbetare.

2.3.1.2 Demokrati och samhällsutveckling

Kommunfullmäktige ansvarar för frågor som handlar om demokrati och samhällsutveckling. Utvecklingen ska ske på transparent och hållbart sätt med hänsyn tagen till såväl ekologiska, ekonomiska som sociala aspekter.

Demokrati handlar om respekten för alla människors lika värde och om individens frihet och rättighet att påverka. Invånares delaktighet är en av grundpelarna i ett demokratiskt samhälle. I arbetet med Agenda 2030 kopplas demokratifrågorna exempelvis till målet om fredliga och inkluderande samhällen. En generellt viktig fråga att fokusera på är att öka delaktigheten i de demokratiska beslutsprocesserna och stärka tilliten för kommunen som samhällsutvecklare.

Demokratiutveckling är ett viktigt område för kommunen. Förtroendet för kommunen grundar sig till stor del i dess förmåga att leverera den service som boende, besökare och näringsliv förväntar sig. Att arbeta med att leverera service av hög kvalitet som möter målgruppernas behov är därför centralt. Det är också en förutsättning att beslutsunderlag innehåller en väl genomarbetad analys som ger vägledning inför beslutsfattandet. Att bygga förtroende för kommunens demokratiska processer är betydelsefullt och ett viktigt verktyg är dialogarbete och att skapa delaktighet i beslutsprocesserna. All medborgardialog ingår som en del i styrningen och kan, dels utgöra ett av flera underlag till beslut, dels vara en del i ett utvecklingsarbete, dels vara lagstyrd som i plan- och bygglagen. Medborgardialogen ska utgöra ett stöd till representativa systemet men ersätter det inte.

Demokratiberedningen har under första halvåret arbetat tillsammans med ansvariga tjänstepersoner med förberedelser inför en ny omgång lokalsamtal. Lokalsamtalen ger invånare möjlighet att få vara med och bidra till utvecklingen på platsen där du bor men också tycka till om kommunens verksamhet. Nytt för mandatperioden är att lokalsamtalsområdena har blivit färre, sju istället för tio. Områdena är nu befolkningsmässigt ungefär lika stora och varje lokalsamtalsområde innehåller minst en skola. Dialog förs i grundskolan i respektive område vilket också är nytt för denna omgång. Justeringen har gjorts med hänsyn till att det i år införs en medborgarbudget som geografiskt fördelas ut per lokalsamtalsområde.

För att följa upp demokratiberedningens arbete under hösten 2022, där de besökte 21 gymnasieklasser för att prata om demokrati och samhällsfrågor som intresserar unga, genomfördes ett återkopplande samtal i maj 2023. Samtalet gav eleverna en möjlighet att träffa politiker och ställa frågor, rösta mellan inkomna förslag från eleverna sedan i höstas och genomföra en Gallup-undersökning om intresse kring politiska aktiviteter. Träffen med eleverna visade att unga i Gislaveds kommun har goda kunskaper om politiska processer. Unga i kommunen upplever också det lätt att ta kontakt med politiker, vilket i flera studier annars påpekas som ett av hindren till ungas politiska engagemang. Det är därför viktigt att satsningar på gymnasiedialogen och övriga dialoger med barn och unga fortsätta och även utökas i kommunen.

Medborgarbudgeten skapar ett nytt verktyg för lokalt medbestämmande där insatserna också kan genomföras redan året därpå, utifrån den budget som avsatts för ändamålet. Under våren har lokalsamtal för området Kållerstad, Ås, Tallberga, Sunnaryd genomförts. Där lyftes bland annat vikten av att skolan och förskolan finns kvar i bygden, att barnen har tillgång till

fritidsaktiviteter och tillgången till bostäder samt samarbetet med Trafikverket kring att sänka hastigheten på vägen förbi skolan i Ås. Förslag till medborgarbudget har inkommit och omröstning är planerad till september 2023. Ytterligare en ny process är införandet av ett medborgarråd. Medborgarrådet är ett sätt att öka delaktighet och inflytande genom att använda digitala enkäter och gruppsamtal.

Inom demokratiutvecklingen pågår ett arbete med att implementera ett medborgarråd i kommunen som är ett sätt att öka delaktighet och inflytande i Gislaveds kommun. Kommuninvånare över 16 år kan genom att delta i medborgarrådet berätta om åsikter och tankar via enkäter och gruppsamtal. Medborgarrådet är ett sätt för invånarna att påpeka viktiga utvecklingsområden inom kommunen. Rådet ska även komplettera andra dialogformer i kommunen. Medborgarrådets första enkätundersökning syftade till att kartlägga invånarnas tankar om trivsel, framtid, samverkan och inflytande i Gislaveds kommun. Gällande fördjupning av översiktsplanen (FÖP) för Gislaved och Anderstorp var planförslaget ute på granskning mellan 27 januari och 27 mars, där olika intressenter gavs möjlighet att lämna synpunkter på det reviderade planförslaget som blev resultatet av det tidigare samrådet. Den fördjupade översiktsplanen för Gislaved och Anderstorp kommer att behandlas under hösten 2023 för antagande.

Inom vision Bro till Bro i Anderstorp pågår nu arbetet med att ta fram en detaljplan för området Bastuberget. Den nya planen ger möjlighet för den exploator som vunnit kommunens markanvisning att bygga cirka 100 lägenheter i enlighet med det vinnande förslaget.

2.3.1.3 Arbetsgivare

I kommunens uppdrag som arbetsgivare ingår bland annat att möta de utmaningar som finns inom kompetensförsörjningsområdets alla delar: att attrahera, behålla, utveckla och avveckla/ställa om kompetens. Som arbetsgivare strävar kommunen efter att vara en attraktiv arbetsplats i framkant. Både offentliga och privata arbetsgivare står inför stora rekryteringsutmaningar de kommande åren. Andelen äldre och yngre ökar, medan gruppen som arbetar blir mindre och kommer även ut på arbetsmarknaden allt senare. På kort tid kommer cirka 10% av Gislaveds kommuns nuvarande medarbetare att gå i pension.

En kompetensförsörjningsstrategi är antagen av kommunfullmäktige och det finns en plan för hur arbetet med kompetensförsörjning ska hanteras på förvaltningsnivå. Utifrån förvaltningarnas kompetensförsörjningsplaner kommer kommunen som helhet kunna skapa bättre aktiviteter som bidrar till att behålla och utveckla medarbetare. Detta innebär bland annat att stärka möjligheten till intern rörlighet och att hitta karriärvägar internt, istället för att söka nytt arbete utanför kommunen.

Gislaved satsar och arbetar ständigt med ett att stärka och utveckla chefs- och ledarskapet genom olika utbildningsinsatser för såväl nya som etablerade chefer på olika nivåer i organisationen. Kommunhälsans införande av teamträffar har varit uppskattade och har riktat sig till både chefer och medarbetare i olika frågor kopplade till hälsa och ett sunt och hållbart arbetsliv. Även för det nya hr-systemet HRM används teamträffar för att utbilda och stötta chefer i att navigera sig fram.

En arbetsmiljöstrateg har rekryterats för att arbeta med det organisationsövergripande arbetsmiljöarbetet vilket kommer stärka attraktiviteten i organisationen vars mål är att säkerställa en god arbetsmiljö för alla.

En projektledare har rekryterats med syfte att implementera heltid som norm och få detta att fungera i organisationen. Detta är ett steg i riktningen att minska rekryteringsbehoven då fler arbetar heltid, jobben blir attraktivare och jämställdheten ökar.

2.3.2 Kritiska kvalitetsfaktorer

Utifrån kommunens grunduppdrag så har det identifierats olika områden, eller faktorer, där det bedöms särskilt viktigt att ha god kvalitet. Har kommunen god kvalitet och effektivitet inom dessa faktorer så säkerställer kommunen att grunduppdraget har utförts väl.

Kvalitetsfaktorerna har tagits fram genom att utgå från fyra olika perspektiv: målgrupp, ekonomi, medarbetare och verksamhet.

Vid varje uppföljning görs en bedömning av hur väl dessa faktorer är kvalitetssäkrade:

- Godkänd (grön) – Vi har en god kvalitetssäkring av denna faktor.
- Varning (gul) – Det finns risk för att vi inte har kvalitetssäkrat denna kritiska faktor, åtgärder pågår.
- Inte godkänd (röd) – Vi har inte kvalitetssäkrat denna kritiska faktor, åtgärder ska vidtas.

2.3.2.1 Målgrupp

2.3.2.1.1 Alla kommuninvånarens och företags tillgång till internet

Beskrivning

För att tillgodose att hela kommunen har tillgång till internet är utökad höghastighetsuppkoppling särskilt kritiskt.

Kommentar

Många i Gislaveds kommun har idag tillgång och möjlighet att ansluta sig till bredband med minst 100Mbit/s i överföringshastighet. Den senaste statistiken från Post- och telestyrelsen, per 1 oktober 2022, visar att 94 procent av kommunens invånare och näringsliv har tillgång, eller absolut närhet, till bredband. Tillgången i tätort ligger på 97 procent och på 83 procent i glesbygd. Ambitionen att säkra tillgång till internet som helhet anses därför vara uppnådd, men arbetet behöver fortgå för att inte tappa den kapacitet som finns inom kommunen idag och inte minst för att glesbygdens andel ska öka.

En kvarstående viktig utmaning är grupper som riskerar digitalt utanförskap, en del i att bemöta den utmaningen är it-hjälpen som ges på plats på biblioteken i Gislaved och i Smålandsstenar.

2.3.2.1.2 Förtroende för kommunens demokratiska uppdrag

Beskrivning

Förtroende för tjänstemän och politiker är grunden för vårt demokratiska uppdrag. Det är viktigt att kommuninvånarna har en grundläggande kunskap kring kommunens verksamhet och ekonomi för att bygga förtroende för kommunens arbete, skapa trygghet hos invånarna och acceptans för fattade beslut. Det är viktigt att få invånarna att känna sig delaktiga och skapa medborgarinflytande.

Kommentar

Under 2023 har ett arbete påbörjats med att införa ett medborgarråd och lokalsamtalen utökas med en medborgarbudgetprocess samt tillhörande skoldialoger. Medborgarrådet är ett sätt för invånarna att påpeka viktiga utvecklingsområden inom kommunen. Rådet ska även komplettera andra dialogformer i kommunen.

I valforskningsprogrammet vid Göteborgs universitets rapport 2023:3 *Väljarnas betyg på den lokala demokratin* hamnar Gislaveds kommun på plats 57 av landets 290 kommuner när det gäller hur stor andel som är mycket eller ganska nöjda med hur demokratin fungerar i den kommun där de bor. Detta visar att det finns en bra grund i kommunens demokratiarbete även om SCBs medborgarundersökning från år 2021 visar att det finns ett lägre förtroende för Gislaveds kommun jämfört med länet och riket avseende både det politiska beslutsfattandet och hur det kommunala arbetet bedrivs. En ny undersökning kommer att genomföras under hösten 2023.

Bedömningen är att det som helhet fortfarande finns okunskap kring kommunens beslutsprocesser och de arbetsprocesser som kommunen arbetar utifrån. Det är därför även viktigt att förtroendevalda och tjänstepersoner möter fler målgrupper i andra sammanhang för att stärka förtroendet för kommunens demokratiska uppdrag. Här är arbetet med lokalsamtalen ett viktigt verktyg men det krävs också att arbetet stärks i andra processer.

2.3.2.1.3 Tillgänglighet/Bemötande

Beskrivning

Det är särskilt kritiskt att kommunen erbjuder god service och ett bra bemötande. Ökad digitalisering ökar tillgängligheten och flexibiliteten för invånaren. För att inte bidra till ett digitalt utanförskap behöver vi samtidigt säkerställa att tillgänglighet till våra tjänster och service inte är beroende av digital kompetens eller ny teknik.

Kommentar

Kommunens alla verksamheter ska genomsyras av ett gott bemötande både gentemot invånarna i kommunen som till kollegor. Bedömningen är att kvaliteten är god men att det finns stor utvecklingspotential då målgruppernas förväntan och behov ökar och ändras. Undersökningar som genomförts löpande över tid visar på en positiv utveckling sedan kontaktcenters införande. Statusbedömningen Gul är satt utifrån hela organisations leverans av hela vår kedja av kundservice och bemötande.

Kontaktcenter (KC) är en stor del i arbetet kring god service och ett gott bemötande. KC är en strategiskt viktig resurs för hela organisationen då det ofta är första kontakten invånaren har med kommunen och undersökningar visar att det viktigaste för kundnöjdheten är bemötandet vid första kontakten. Hos KC fångas invånarnas synpunkter upp och alla inkomna ärenden klassas i ett ärendehanteringssystem för att sedan kunna skickas vidare till den avdelning/specialist som ska svara och återkoppla till kundens fråga/synpunkt. En annan möjlig väg för kunden är att på webbplatsen skicka in frågor, synpunkter eller klagomål gällande bemötandet i verksamheterna.

Under 2023 planeras för ett införande av besökssystem för att öka säkerhet och tillgänglighet, ombyggnation av kontaktcenters lokaler för att förbättra arbetsmiljö och säkerhet. Det görs även en översyn av andra sätt och kanaler för kontakta, t.ex. Chat och funktionen call-back har introducerats så att invånare nu kan välja tjänsten att bli uppringda istället för att vänta i kö.

I ett längre perspektiv finns behov av att utveckla en kundfokuskultur där goda kundrelationer och servicekänsla är i centrum, öka tillgängligheten genom att erbjuda rätt kontaktmöjligheter, utveckla bättre verktyg att söka och hitta information om våra verksamheter, öka utbudet av e-tjänster som gör att man kan kontakta kommunen 24/7 samt tydligare vägar till dialog. Förbättringspotential finns även i att öka andelen avslutade kontakter i kontaktcenter och införa bättre verktyg för uppföljning och analys av vårt kundbemötande, både inom KC och i organisationen i helhet.

2.3.2.2 Verksamhet

2.3.2.2.1 Resultatgivande och relevant samverkan

Beskrivning

För att kunna bemöta komplexa samhällsutmaningar och för att nå en optimal utveckling av Gislaveds kommun behöver vi på ett effektivt sätt samverka med externa aktörer i relevanta frågor.

Kommentar

För att hantera komplexa samhällsutmaningar där ingen aktör är ensam ansvarig eller har egen rådighet lyfts samverkan ofta fram som en nyckel till framgång, men samtidigt finns flera fallgropar där sådan samverkan inte leder till förbättring utan snarare mer komplexitet än vad som behövs. Samverkan som arbetsform får därför inte bli en egennyttas utan kommunkoncernen behöver jobba genomtänkt och använda samverkan för växla upp ingående parter resurser och få en bredare tillgång till kompetenser och därmed kunna möta olika utmaningar som de samverkande parterna står inför.

Externt pågår flera olika former av samverkan. Som exempel kan nämnas samverkan inom GGVV, regionens digitaliseringsråd, samverkan inom säkerhet och räddningstjänst, inom överförmynderi, upphandling, samverkan kring sjön Fegen, i avfallsfrågor (SÅM) samt i en gemensam bygg- och miljönämnd med Tranemo kommun. Samverkansformer förändras utifrån behov och förändringar i omvärlden. Ett exempel är rådet för hållbar utveckling vars

syfte är att skapa ett forum med ett helhetsperspektiv på hållbarhetsfrågorna i Gislaveds kommun som geografisk plats. Här sker samverkan med externa parter såsom vårdcentraler, polis, arbetsförmedling, försäkringskassan, studieförbund, smålandsidrotten och flera.

Internt har samverkan skett genom kommundirektörens ledningsgrupp, där både förvaltnings- och bolagschefer ingår samt genom fyra operativa styrgrupper och två fasta beredningsgrupper. På uppdrag av ledningsgruppen arbetade de operativa styrgrupperna med kommunfullmäktiges målområden med både aktiviteter och arbetsgrupper för att tillsammans ge den bästa möjliga utväxlingen på de utvecklingsområden som pekats ut. Under första kvartalet 2022 beslutades att de operativa styrgrupperna läggs vilande resten av året och att frågorna istället lyfts in i kommundirektörens ledningsgrupp direkt. Arbetet inom kommunplanens målområden fortgår men med anpassad samverkansform. Under 2023 arbetar kommunstyrelsen med ett uppdrag att utvärdera kommunens styrmodell. Även Budget- och uppföljningsprocess ska utvecklas och förbättras. Inom dessa sammanhang kommer frågor om samverkan kring övergripande målsättningar att hanteras.

Kvaliteten för denna faktor är idag god men kan inte till fullo anses säkrad innan ny struktur för samverkan i kommunövergripande målsättningar har etablerats.

2.3.2.2.2 Arbetssätt som är ändamålsenliga och effektiva för verksamheten

Beskrivning

Verksamheterna behöver fokusera på att göra rätt saker till rätt kostnad och med god kvalitet. Enkla och transparenta processer, ökad effektivitet, bättre samordning och mer samarbete är särskilt kritiskt

Kommentar

Gislaveds kommun arbetar efter en styrmodell där arbetssätt ska utformas efter målgruppens behov och efter den kunskap som medarbetaren närmast målgruppen har. För att skapa en effektiv verksamhet med genomgående god kvalitet behöver arbetet med styrmodellen fungera fullt ut. Det finns idag ett behov av fördjupning i styrmodellen ute i verksamheterna. Under 2023 arbetar kommunstyrelseförvaltningen med ett uppdrag från kommunfullmäktige att utvärdera kommunens styrmodell med fokus på ökad kvalitet. Inom ramen för uppdraget ges möjlighet att utöver utvärdering även syresätta och fördjupa organisationens styrmodellsarbete. Efter inträde i ny organisationsstruktur vid årsskiftet har fokus i inledningen av 2023 inom många olika verksamheter legat på att etablera nya rutiner och arbetssätt.

Ett område som tydligt synliggör arbetssätt är digitalisering av processer. I samband med att ett system byts ut, så går alla processer för systemet igenom och kartläggs. Gamla arbetssätt och processer byts ut mot enklare och transparenta processer där arbetssätt ska vara ändamålsenliga. Det innebär också ökad kvalitet och informationssäkerhet. Digitalisering är ett naturligt verktyg för effektivitet, förbättrad kvalitet och automatisering av processer.

Under 2022 infördes en modell för bedömning av nyttorealiserings i investeringar och projekt. Modellen stärker förmågan att identifiera och införa de investeringar som ger störst verksamhetsnytta inom kategorierna tid, kvalitet eller arbetsmiljö samt säkerställa att den

nyttan också realiseras. Modellen behöver spridas och implementeras bredare i verksamheterna för att få effekt.

För att fullt ut nå godkänd nivå behöver samarbetsförmågan fördjupas inom organisationen såväl som med externa parter samt att aktivt arbeta med att säkra framtida kompetensförsörjning inom nyckelområden.

2.3.2.2.3 En koncern som genomsyras av hållbar utveckling

Beskrivning

Hållbar utveckling är en strategiskt viktig fråga för Gislaveds kommun. Att den antagna strategin för hållbar utveckling omhändertas inom alla kommunkoncernens verksamheter är särskilt angeläget.

Kommentar

Sedan 1 januari 2023 leds arbetet med kommunens strategiska hållbarhetsarbete av Samhällsutvecklingsförvaltningen. Ramen för arbetet är Gislaveds kommuns strategi för hållbar utveckling som bygger på Agenda 2030, tidigare kommunala strategier samt nationella och regionala strategier och mål. Uppföljning görs i form av en statusrapport för det geografiska området Gislaveds kommun. Det tidigare planerade arbetet med framtagande av en kompletterande uppföljningsrapport som ska följa den kommunala organisationens eget bidrag till strategin för hållbar utveckling har fått prioriteras ner men kommer att bli en viktig utgångspunkt i kommunkoncernens fortsatta hållbarhetsarbete.

2.3.2.2.4 Intern och extern kommunikation

Beskrivning

Gislaved kommun behöver ha en kontinuerlig dialog med invånarna om dess verksamheter och beslut. Denna information behöver vara lätt att ta till sig. Inom kommunen behövs ett helhetstänk med bra intern kommunikation.

Kommentar

Kommunikation är en viktig faktor för ett framgångsrikt arbete, utveckling och ledarskap samt en förutsättning för att bygga förtroende för demokratin, ses som en attraktiv arbetsgivare samt skapa intresse för platsen. Statusbedömningen baseras på ett behov av att länka kommunikationsmålen med kommunens övergripande verksamhetsmål - att vi levererar rätt fokus, leverans, kvalitet samt gjort målgruppsanalys.

Grogrunden för spekulation är som störst när information saknas eller är bristfällig. Om vi, förutom att vara transparenta och publicerar protokoll med mera, lyckas kommunicera varför beslut fattas kommer förståelsen för vårt agerande och tilliten till kommunen öka. Detta gäller både internt och externt och är lika viktigt i båda dimensionerna - i dagens kommunikationsmiljö ska man räkna med att det inte finns någon gräns mellan intern- och extern kommunikation.

Internt

Ett aktivt arbete görs med internkommunikation genom intranätet "Insidan" som huvudkanal. I internkommunikation ingår även annan informationsspridning som APT och andra träffar. Målet är att ha medarbetare som är välinformerade och trygga i sin egen roll men också med vad som händer inom kommunen. Detta för att skapa goda ambassadörer som vill och vågar stå upp för organisationen och fattade beslut. Arbetet med kommunikativt ledarskap har idag lägre prioritet på grund av resurser.

Fokusområden intern kommunikation

(Målgrupper: medarbetare och förtroendevalda)

- Stödja effektivt dagligt arbete genom rätt information i rätt tid, rätt kanal, rätt format och rätt avsändare
- Hjälpa till att utveckla kommunikativa ledare/organisation
- Bidra till verksamhetsutveckling
- Bidra till att göra kommunen till en attraktiv arbetsgivare genom att skapa förutsättningar för dialog, engagemang och delaktighet
- Bygga stolthet och lojalitet genom att synliggöra våra verksamheter och medarbetare

Externt

Att ha en öppen och tydlig kommunikation med invånare är avgörande för att behålla ett högt förtroende för kommunen som organisation och för vårt demokratiska system. Det är sedan länge kommunens målsättning att vara öppen och transparent med vår information, därför direktsänds kommunfullmäktiges sammanträden och protokoll från fullmäktige och alla nämnder publiceras på kommunens webbplats. Kommunens webbplats är huvudkanalen för informationsspridning och för att minska risken för feltolkningar hänvisas många frågor till webbplatsen för att garantera att alla invånare får ta del av samma information.

Den nya webben som lanserades i februari 2023 lever upp till lagkrav och förväntningar på hur information tillhandahålls på en modern webb. Arbetet med att kontinuerligt säkerställa korrekt, relevant information samt samverka med redaktörerna fortsätter.

Fokusområden extern kommunikation

(Målgrupper: Nuvarande/potentiella kommuninvånare och pendlare, medarbetare, näringsliv, besökare, partners, föreningar, kommuner, myndigheter, media med flera)

- Ge kunskap om kommunens verksamhet, styrning, utbud och service för att förenkla och underlätta för de som bor, besöker och verkar i kommunen
- Skapa förutsättningar för delaktighet, insyn, inflytande och uppmuntra till dialog
- Stärka bilden av kommunen genom att skapa intresse för platsen och förtroende för styrning och verksamhet
- Bidra till att potentiella medarbetare upplever kommunen som en tänkbar och önskad framtida arbetsplats

Utvecklingsarbete

För att förbättra den interna och externa kommunikationen pågår en översyn över arbetssätt, kompetenser, roller och prioriterade leveranser.

2.3.2.2.5 Säkra ändamålsenlig it-infrastruktur

Beskrivning

Ska Gislaveds kommun kunna använda den digitala teknologin på ett optimalt sätt behöver vi skapa rätt förutsättningar för detta. Genom dialog mellan it-avdelning och verksamheten, kan framtidsutmaningar och behov av satsningar på infrastrukturförändringar fångas upp och implementeras i god tid.

Kommentar

Under perioden har taktiska möten med majoriteten av kommunens förvaltningar genomförts. Målsättningen har varit att säkerställa tjänsteägare, tjänsteförvaltare, licensformer och kostnader för förvaltningarnas olika system. Denna genomlysning blev extra nödvändig i och med den omorganisation som kommunen genomgick vid årsskiftet.

Arbetet med att tillmötesgå kommunens krav från NIS direktivet har gått som planerat. It-avdelningen har tagit fram en lösning och arbetar löpande med att höja säkerheten i kommunens nätverk, förvaltning efter förvaltning i prioritetsordning ur säkerhetsavseende.

2.3.2.3 Medarbetare

2.3.2.3.1 Tillgång till rätt kompetens

Beskrivning

Tillgång till rätt kompetens anses vara en av de viktigaste förutsättningarna för att kommunen ska kunna leverera god service och nå goda resultat.

Kommentar

Rekryteringsunderlaget av nya medarbetare kan emellanåt vara tunt och då är det framförallt inom de så kallade bristyrkena som yrkeserfarenhet är det som saknas för att motsvara kraven som ställs på de utannonserade tjänsterna. Flertalet sökande är nyutexaminerade och omvärldsbevakning visar att det i stort är samma yrkesgrupper som är svåra att rekrytera över hela landet. Inom alla övriga tjänster finns det kvalificerade sökande till merparten av tjänsterna.

En framtida utmaning blir att kunna ställa om den interna kompetens som finns för att ta tillvara potentialen hos medarbetare som gärna vill utvecklas inom ett område där vi som arbetsgivare ser att det finns ett framtida kompetensbehov. Här kommer förvaltningarnas kompetensförsörjningsplaner spela en viktig roll där inventering av kompetens sker på 1, 3 och 5 års perspektiv. Ett strukturerat sätt att arbeta med lönebildning har tagits fram där fokus ligger på rätt lön vilket kommer skapa attraktivitet och underlätta rekrytering när Gislaved erbjuder löner som är marknadsmässiga och konkurrenskraftiga inom befattningar som är sårbara ur ett kompetensförsörjningsperspektiv.

2.3.2.3.2 Utvecklande Arbetsklimat

Beskrivning

Medarbetare som trivs på arbetsplatsen, har möjlighet att utvecklas och känner engagemang är en förutsättning för ett bra genomförande av våra grunduppdrag.

Kommentar

I slutet av februari genomförde kommunen för första gången en pulsmätning. Pulsmätningarna är tänkta att komplettera den större medarbetarenkäten som genomförs vartannat år och kommer att skickas ut via e-post tre gånger om året till samtliga medarbetare. Syftet med pulsenkäterna är att ge alla medarbetare chansen att delge sina upplevelser kring arbetsmiljö och arbetssituation just vid testtillfället.

Resultaten av årets första pulsmätning visar att en majoritet av de svarande ser sin arbetsmiljö överlag som bra, 23 procent är neutrala medan en tiondel svarar att deras arbetsmiljö inte är bra. Något färre, cirka sju procent av de svarande anger att de inte ser fram emot att gå till arbetet.

I samband med pulsmätningen ställdes i februari även frågor som mäter index för hållbart medarbetarengagemang (HME). Indexvärden ligger i många delkategorier något lägre än 2022 men även i årets mätning är resultaten goda.

På de frågor som är riktade mot engagemang och utvecklingsmöjligheter är det övergripande resultatet på en bra nivå. Endast två procent av respondenterna har svarat att deras arbetsuppgifter inte känns meningsfulla medan hela 90 procent lämnat positivt svar på samma fråga. Något fler är neutrala till huruvida de lär nytt och utvecklas i sitt dagliga arbete, med 16 procent av de totala svaren medan 78 procent stämmer in ganska eller mycket bra med påståendet.

Under september månad genomförs en ny pulsmätning för medarbetarna och resultatet av den kommer att ligga till grund för statusbedömningen till årsbokslutet

2.3.2.4 Ekonomi

2.3.2.4.1 Prognossäkerhet vid ekonomiska uppföljningar

Beskrivning

För att planera och prioritera hur kommunens ekonomiska resurser används är det särskilt kritiskt att de ekonomiska prognoser som görs är tillförlitliga.

Kommentar

Det är av stor vikt att ekonomiska prognoser för nämndernas budgetavvikelse och kommunens resultat i sin helhet har en god träffsäkerhet. Ekonomiska prognoser är ett verktyg för att möjliggöra att rätt beslut och därmed rätt prioriteringar kan göras i verksamheten. För att kommunen ska kunna planera resurser och göra politiska och verksamhetsmässiga prioriteringar behöver prognoserna vara av hög kvalitet samt samstämmiga.

Hög träffsäkerhet för ekonomiska prognoserna medför bra beslutsunderlag som medför en bättre möjlighet till god ekonomisk hushållning för kommunen. Vid större prognostiserade överskott ska en omprioritering göras och vid prognostiserade större underskott ska åtgärder utföras för att medföra en ekonomi i balans. Ekonomin är överordnad verksamheten enligt kommunens ekonomiska styrprinciper och över- eller underskott hanteras i första hand av respektive nämnd.

Att förbättra prognossäkerheten är ett ständigt pågående arbete på alla nivåer inom kommunkoncernen. Genom en god dialog med chefer i verksamheten och kommunstyrelseförvaltningen, hög verksamhetskunskap och en bra omvärldsbevakning ökar prognossäkerheten. Vissa oförutsägbara händelser kommer dock aldrig vara möjliga att ta hänsyn till i prognosarbetet. Att lära sig av eventuella prognosavvikelse som ibland uppstår är viktigt för att öka prognosernas träffsäkerhet.

Prognosen för 2023 innehåller en större grad av osäkerhet med anledning av att ekonomin i Europa och Sverige präglas av hög inflation, höga/rörliga energi-, livsmedelspriser och av en större geopolitisk osäkerhet än tidigare. Förutsättningarna är därmed mer komplexa att förutsäga och kan även snabbt förändras.

Penningpolitiskt arbetar Riksbanken nu aktivt med att bekämpa inflationen med hjälp av justeringar av styrräntan. Finanspolitiskt är regeringen återhållsam med stöd till kommuner, regioner och medborgare för att inte motverka Riksbankens arbete med att få ner inflationen. I nämndernas prognoser för 2023 märks det tydligt att i princip alla verksamheters kostnadsnivåer ökar på grund av den rådande prisutvecklingen.

Med anledning av det osäkra ekonomiska läget är det därför av stor vikt att kontinuerligt följer händelseutvecklingen både lokalt, nationellt och globalt och fatta de beslut som är möjliga för att långsiktigt bibehålla en god ekonomi och en kostnadseffektiv verksamhet där negativa följdverkningar behöver minimeras för kommunkoncernens verksamheter och för kommunens invånare.

2.3.2.4.2 God ekonomisk hushållning

Beskrivning

Det är särskilt kritiskt att kommunens resurser används till rätt saker och på ett effektivt sätt.

Kommentar

Gislaveds kommun definierar god ekonomisk hushållning i kommunfullmäktiges övergripande samt finansiella mål.

God ekonomisk hushållning innebär inte enbart att räkenskaperna går ihop på ett ansvarsfullt sätt. Begreppet innebär krav på att resurserna används rätt och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. För att skapa förutsättningar för att få en god ekonomisk hushållning, måste det finnas ett klart samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter. Detta säkerställer en kostnadseffektiv och ändamålsenlig verksamhet. Detta ska både kunna parera svängningar i omvärlden samt vara en förutsättning för kommunen att kunna investera.

Risken med att ha ett för lågt resultat innebär att vid minsta svängning i omvärlden, pensioner eller något annat som påverkar kommunen, kommer det direkt att påverka nämnderna.

Det är av största vikt att alla nämnder håller sig till de budgetramar som kommunfullmäktige har lämnat. Görs inte detta sätts hela kommunen i ett mycket svårt läge. Med ett negativt resultat är kommunen dessutom ålagd att inom tre år återställa underskottet, och ett besparingsläge blir aktuellt.

Kommunfullmäktiges mål är av den långsiktiga karaktären och många arbeten är startade och börjar ge resultat. Både i det förebyggande syftet, att bygga ledningsstyrka samt kring styr- och stödfunktionerna för att föra kommunen framåt.

En svårighet att bedöma god ekonomisk hushållning uppstår alltid då det ska göras en prognos för framtiden. För 2023 års verksamhet redovisar socialnämnden samt samhällsutvecklingsnämnden ett större underskott jämfört med budget.

Innevarande år präglas av extra ordinära förutsättningar med en hög inflation och kriget i Ukraina vilket skapar en större ekonomisk osäkerhet än normalt för framtiden.

Ekonomiska underskott i nämndernas verksamheter under 2023 behöver minimeras för att under de kommande åren få en god balans i ekonomin. Med bakgrund av årets andra prognos finns det en risk att god ekonomisk hushållning under 2023, som enskilt år, inte kan upprätthållas enligt kommunens finansiella mål. Osäkerheten är dock betydligt större än under ett "normalt år" med anledning av att kändedomen om hur bland annat inflation och kriget i Ukraina utvecklas är osäker. .

Detta medför att det kommer att krävas ett mycket aktivt arbete av politiker och tjänstepersoner under 2023 för att i största möjligaste mån undvika ekonomiska obalanser i nämndernas verksamheter där kommunen samtidigt behöver rusta för framtiden genom att arbeta mer med bland annat förebyggande arbete, bygga ledningsstyrka samt förbättra service och leverans till kommuninvånarna och näringsidkare, både befintliga som potentiella, i kommunen.

2.3.3 Mål

Kommunens mål är framtagna utifrån det som prioriterats i kommunens utvecklingsarbete. Alla kommuner är skyldiga att ha god ekonomisk hushållning. För Gislaveds kommun innebär god ekonomisk hushållning följande mål:

2.3.3.1 Det goda livet

2.3.3.1.1 Öka upplevd trygghet och hälsa hos barn och unga

Kommentar

Barn- och elevenkäten genomfördes mellan 1 februari till 7 mars 2023 i förskolan, fritidshemmen, grundskolan, grundsärskolan, gymnasiet och gymnasiesärskolan. Målgrupperna som besvarat enkäten var barn/elever, personal och vårdnadshavare. Resultaten visar att majoriteten av eleverna på samtliga nivåer känner sig trygga i skolan. Det finns dock en del

varians mellan de olika nivåerna men sammantaget visar resultatet att de flesta eleverna upplever skolan som en trygg plats och att de är nöjda med sin skola.

På gymnasiet pågår fortsatt ett aktivt trygghets- och säkerhetsarbete, vilket bland annat innefattar ett arbete med värdeskapande aktiviteter där ett målområde är trygghet.

Lotsarnas nära samarbete med sina klasser skapar förutsättningar för att den elev som av någon anledning inte upplever sig trygg i skolan vågar lyfta och ta upp situationen.

2.3.3.1.2 Fler människor i egen försörjning och med rätt kompetensförsörjning till näringslivet

Kommentar

Kommunstyrelsens avdelning för arbete och utbildning arbetar för att möjliggöra förutsättningar för ökad andel i egenförsörjning med fokus på att insatser som erbjuds är anpassade både utifrån arbetsmarknadens behov och deltagarnas möjligheter att uppfylla behovet.

Avdelningen arbetar med en bred målgrupp som är i behov av individuella insatser. Det är viktigt att utgå från arbetsmarknadens behov och samtidigt beakta varje enskild individs förutsättningar. Vid arbetet med målgrupperna så står individen i fokus. Kartläggningen är individuell och flertal gånger är det flera kompetenser inom avdelningen som stöttar samma individ. Här behövs en gemensam planering för varje enskild individ vad gäller deras väg mot egenförsörjning.

För att ännu tydligare sätta individen i fokus satsas på att införa flexutbildning inom samtliga verksamheter inom centrum för livslångt lärande (CLL) för att underlätta för kommuninvånare att t.ex. kunna studera och arbeta samtidigt.

CLL fortsätter att ha dialog med näringslivet kring kompetensförsörjningen där Enter Gislaved AB är en viktig länk i dialogerna. Framöver behöver vad som är Enters uppdrag och ansvarsområde och vad som är CLLs ansvar gentemot näringslivet förtydligas. Det är viktigt framåt att CLL får in företagens långsiktiga kompetensförsörjningsplan för att kunna rusta upp med rätt leverans framåt.

Samarbeten finns även mellan CLL och social- och utbildningsförvaltningarna för att kompetenshöja befintlig personal inom vissa områden. Under hösten planerar man även inleda samsarbetsdialog med samhällsutvecklingsförvaltningen.

En industriutbildning med inriktning mot svets är planerad att starta upp från och med augusti månad 2023, förutom denna finns ett känt behov från näringslivet framledes även kring automationsutbildning.

Status för kvalitetsfaktorn gulmarkeras då det krävs ett stort arbete framledes för att ställa om kommunkoncernen och näringslivet för att ta ett större socialt ansvar för de individer som är i behov av insatser för att närma sig arbetsmarknaden. För att CLL även ska kunna leverera de mest optimala utbildningsformerna som är anpassade för att möta de behov som efterfrågas är det viktigt att både näringslivet och kommunkoncernen har inventerat kompetensförsörjningen i sina verksamheter och har en strategi kring hur man framledes vill kompetensförsörja sin personal.

2.3.3.1.3 Förbättra måluppfyllelsen i skolan

Kommentar

Måluppfyllelsen i grundskolan har stabiliserats på en högre nivå. Andelen elever i årskurs 9 som är behöriga till nationellt program på gymnasieskolan uppgår till 83,1 %.

Fortsatt behövs en förstärkt kompetens kring att anpassa undervisningen på grupp- och individnivå, utredningar och kartläggningar sker tidigare och övergångar behöver bli mer samsynta. Satsningar och insatser sker inom ramen för det specialpedagogiska professionsnätverket med Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM) samt projektet Riktade insatser med Skolverket.

Framgångsfaktorer för lärande och resultat är tydliga strukturer och rutiner för planering, kartläggning och uppföljning av behov och insatser, undervisning riktad mot behörighetsgivande ämnen samt varierad undervisning med tydligt ledarskap i klassrummet. Kommunikation och samarbete mellan skola och hem är viktigt liksom samverkan med andra instanser såsom socialtjänst, BUP, LSS med flera i mer komplexa elevärenden.

Gymnasieskola

Andelen elever på nationellt gymnasieprogram som nådde en examen läsåret 2022/2023 var 70 %. Det är en ökning med 4,2 procentenheter jämfört med föregående läsår.

2.3.3.1.4 Öka välbefinnandet bland äldre

Kommentar

Den stora merparten av målet ligger inom socialförvaltningens grunduppdrag och frågan har tidigare hanterats inom suicidpreventionsarbetet av den operativa styrgruppen vilket nu omhändertas inom räddningstjänstens grunduppdrag.

Självordsstatistiken bland äldre i Sverige är förhållandevis hög jämfört med andra åldersgrupper. En fortsatt suicidpreventionsutbildning för all kommunal personal medför en ökad trygghet bland personalen att lyfta psykisk ohälsa i en dialog. På så sätt kan fler få tidig hjälp och stöd vilket medför ett ökat välbefinnande.

Ett arbete för att utöka samarbetet mellan olika delar av kommunorganisation har startats upp på strategisk nivå med målsättning att stärka det förebyggande arbetet för att minska psykisk ohälsa, ensamhet och utsatthet för både barn, vuxna och äldre. Inledningsvis kartlades redan pågående och etablerade samarbeten. Under året har även ett samarbete inletts kring träffpunkterna avseende hälsocoach och gruppverksamhet.

2.3.3.2 Attraktivitet och hållbar utveckling

2.3.3.2.1 Främja byggandet av bostäder för olika målgrupper

Kommentar

Under första halvåret har arbetet med att gå från vision till genomförande inom området för vision 2040 i Gislaved påbörjats och underlag för åtgärder i centrum tagits fram. Strategiska förvärv av fastigheter har gjorts och planeras fortsatt. Inledande inventeringar inom platsen är genomförda. Detaljplanering pågår för bastuberget i Anderstorp.

Tyvärn har rådande omvärlds- och marknadsläge gjort att många bostadsbyggnationer stannat av och en rad planerade projekt inte kunnat påbörjas. Ett förberedelsearbete pågår inför två nya markanvisningar.

Efter att bygglov beviljats under våren pågår nu en privat bostadsbyggnation av i Smålandsstenar som kommer att producera 40-50 nya lägenheter på orten runt nästa årsskifte.

2.3.3.2.2 Öka användandet av förnyelsebar energi

Kommentar

För att öka användandet av förnyelsebar energi bildade Gislaved Energi AB under år 2022 bolaget Gislaved Energipark AB tillsammans med en extern partner. En energipark invid Räddningstjänstens lokaler i Mossarp är under uppförande där delarna består av ca 4 000 solcellspaneler, energilager med återbrukbara batterier från elfordon samt på sikt även vätgasproduktion.

Ett avtal har tidigare slutits mellan Gislaved Energi AB och Gislaveds kommun för en solcellsanläggning på Räddningstjänstens tak i Mossarp. På grund av långa leveranstider kommer anläggningen att komma på plats under 2024.

2.3.3.2.3 Stärk de lokala förutsättningarna för livsmedelsförsörjning och gröna näringar

Kommentar

I arbetet med översiktsplanering och detaljplaner arbetar kommunen för att bevara jordbruksmark. Inom ramen för Enter Gislaved ABs verksamhet pågår ett arbete med gröna näringar, vilket också bidrar positivt till fullmäktiges mål genom att stimulera areella näringar.

För att bidra till att stärka det öppna landskapet har Gislaveds kommun tillsammans med Hushållningssällskapet också räknat fram sin försörjningsbalans (det vill säga hur stor del av vår befolkning vi själva kan försörja med livsmedel). Kopplat till detta har ett arbete startats upp under slutet av året för att på sikt öka kommunens självförsörjningsgrad

I samband med nya livsmedelsupphandlingar ser en arbetsgrupp över möjligheten till att främja förutsättningarna för lokala livsmedelsproducenter och det finns även möjlighet att köpa in lokala råvaror genom huvudleverantören. Arbetsgruppen arbetar även för att lokala

alternativ ska finnas på avtal. Det ska dock uppmärksammas att det slutligen är verksamheten som köper in och anpassar respektive inköp utifrån givna ekonomiska förutsättningar.

2.3.3.2.4 Tillgång till rent vatten och effektiv vattenrening

Kommentar

Provtagning och kontroll av dricksvattenstatus och avloppsprocess genomförs löpande och bägge bedöms ha god status. Verksamheten genomför även systematiskt kartläggning, bedömning och kontroll av eventuella risker och en god beredskap för att hantera störningar finns.

I nuläget anses tillgången till dricksvatten vara god men för att ytterligare säkerställa god tillgång vid torka eller högre förbrukning utreder VA-verksamheten en ny vattentäkt. För att trygga vattenförsörjningen långsiktigt finns idag vattenskyddsområden för de flesta av de allmänna dricksvattentäkterna.

Ett fortsatt skydd av vattentäkter, sanering av förorenad mark, minskning av riskerna för påverkan av utsläpp från transporter och andra verksamheter är avgörande för en långsiktigt hållbar och robust vattenförsörjning. I samhällsplaneringen är därför dricksvattenintressets anspråk prioriterat. I kommunens gällande översiktsplan anges, bland annat, att: grundvattenresurserna ska skyddas och ges prioritet vid avvägning mot andra intressen.

2.3.3.3 Företagsklimat och näringslivssamverkan

2.3.3.3.1 Säkerställa detaljplanerad och färdigställd industri-, handels- och bostadsmark

Kommentar

Arbete pågår för att detaljplanera och färdigställa mer mark. Bland annat tas en detaljplan fram för Södra industriområdet i Smålandsstenar. I Nöbböle pågår ett arbete för att färdigställa industrimark, bland annat handlar det om att anlägga en nödvändig avfart från väg 153 genom ett medfinansieringsavtal med Trafikverket.

Ny detaljplan för bostäder i Smålandsstenar (Haghult/Tillbo) är klar i avvaktan på att vinna laga kraft. Detaljplanearbete pågår även inom bro till bro-området i Anderstorp och genomförs där i samverkan med exploatör.

Ett övergripande utvecklingsarbete pågår för att förbättra marknadsföring och information av kommunens mark, bland annat via webben med foto, drönarbilder och skyltning på plats.

2.3.3.3.2 Rätt service, stöd och vägledning vid kontakt med kommunen

Kommentar

Kommunens service gentemot näringsliv, boende och besökare spänner över nästan alla kommunens verksamhetsområden och funktioner. Många av de som har kontakt med kommunen har dessutom flera roller, vilket gör att uppfattningen om kommunens service

inom ett område kan påverka hur de ser på kommunen inom ett helt skilt område. Kommunen måste därför arbeta med frågan på ett övergripande plan, samtidigt som förbättringar måste identifieras i alla olika verksamhetsområden av de som arbetar med frågorna.

Kommunen har under några års tid arbetat med att kartlägga hur ett systematiskt arbete för att förbättra servicen kan skapas. Kartläggningen ska nu omsättas i praktiken genom det näringslivsprogram som tas fram, där ett stort fokus kommer vara att arbeta med en förbättrad service gentemot invånare generellt och näringslivet i synnerhet. I detta ska kompetensutveckling, digitalisering och automatiseringsinsatser samt förstärkt uppföljning bidra till att verksamheterna kontinuerligt utvärderar och förbättrar sin service enligt de grundläggande principer som tas fram. De grundläggande principerna utgår från att skapa en effektiv och konsultativ service som hjälper invånare och företagare att göra rätt så tidigt som möjligt i deras kontakt med kommunen.

Dessa insatser förväntas att påbörjas under nästkommande år och är därmed i en utvecklingsfas. Effekterna av insatserna kommer förhoppningsvis kunna ses i diverse mätningar när arbetet är på plats och implementerat.

2.3.3.4 Sveriges ledande offentliga arbetsgivare

2.3.3.4.1 *Vara en attraktiv arbetsgivare genom att utveckla och behålla våra medarbetare samt öka delaktigheten genom tillit och medskapande*

Kommentar

Attraktivitet skapas genom en god kommunikation som präglas av hög tillit och delaktighet till medarbetare, mellan medarbetare och chefer. Detta arbete förstärks av det nya samverkansavtalet organisationen arbetar utifrån sedan den första augusti. Attraktivitet ökar också när målsättningen är att arbeta för att behålla och utveckla befintliga medarbetare som en del i kompetensförsörjningsarbetet. För att åstadkomma detta har chefsforums senaste två tillfällen fokuserat på vad som fungerar bra och vad som fungerar mindre bra, detta har gett ett bra underlag till vad som behöver utvecklas och vad vi ska fortsätta göra.

Arbetet med organisationsöversynen är ett gott exempel på hur medarbetare involveras tidigt i processen för att skapa delaktighet och möjlighet att påverka eventuella förslag på förändringar. Även i flera rekryteringar har kommunen valt att först söka internt för att öka möjligheten till intern rörlighet och hitta karriärvägar inom den egna organisationen istället för att direkt gå ut och söka externt. Detta tillvägagångssätt stärker medarbetarskapet och attraktivitet för kommunen som helhet. Resultatet av medarbetarundersökningen som genomförts under våren 2022 visar på ett betydligt högre resultat än föregående mätning 2019 när det gäller hållbart medarbetarengagemang (HME). HME är det index som speglar trivsel och mående ur ett arbetsmiljöperspektiv för medarbetare. Arbetet upplevs som meningsfullt samtidigt som det finns en hög grad av delaktighet och möjlighet att påverka innehållet.

I början på 2023 genomfördes den första pulsmätningen som är ett komplement till medarbetarundersökningen och visar på fortsatt bra nivå inom hållbart medarbetarengagemang särskilt inom motivation och ledarskap. Behovet av att utveckla uppföljning och återkoppling till medarbetarna, som kom fram i medarbetarenkäten kvarstår. Cheferna arbetar aktivt med sina verksamheter med att förbättra uppföljning och återkoppling i alla led. Framåt är det viktigt att identifiera och uppmärksamma goda exempel, uppmärksamma framgångsrika arbetssätt och skapa lärande mellan chefer.

2.3.3.4.2 Att erbjuda personal rätt utbildning för att tillgodose personalbristen.

Kommentar

Målet omhändertas inom kommunstyrelsens grunduppdrag.

Det finns i dag en utmaning i att skapa utbildningar som möter behovet av kompetenshöjning av redan befintlig personal. För att kommunstyrelsen ska kunna leverera de mest optimala utbildningsformerna som är anpassade för att möta de behov som efterfrågas är det viktigt att både näringslivet och kommunkoncernen har inventerat kompetensförsörjningen i sina verksamheter och har en strategi kring hur man framledes vill kompetensförsörja sin personal.

2.3.3.5 Finansiella mål

God ekonomisk hushållning innebär för Gislaveds kommun att de finansiella målen är följande:

2.3.3.5.1 40 miljoner kronor som genomsnitt

Kommentar

Årets resultat ska som genomsnitt uppgå till minst 40 mnkr per år för perioden 2020-2030 (år 2020 inkluderar upparbetning fr.o.m. 2017).

För 2023 är budgeterat resultat +25,6 mnkr Vid delåret 2023 är det prognostiserade resultatet för helåret +5,8 mnkr vilket innebär en budgetavvikelse med -19,8 mnkr. För perioden 2020-2030 (år 2020 inkluderar upparbetning från och med 2017) uppgår det genomsnittliga resultatet till 66 mnkr.

Det finansiella målet om 40 mnkr som genomsnitt per år uppnås därmed för perioden 2020-2030 (år 2020 inkluderar upparbetning från och med 2017)

2.3.3.5.2 Genomsnittlig soliditet ej under 65%

Kommentar

Soliditetsnivån ska som genomsnitt ej understiga 65% (exkl. pensionsåtaganden) per år för perioden 2020-2030 (år 2020 inkluderar upparbetning fr om 2017).

Soliditeten per 2023-08-31 uppgår till 63,4 procent. För perioden 2020-2030 (år 2020

inkluderar uppärbetning fr om 2017). uppgär soliditeten till 64,6 procent.

I kommande planeringsdirektiv/budgetar behöver investerings- och resultatnivåerna anpassas så att så att soliditeten uppgär till lägst 65 procent.

2.3.4 Uppdrag

Kommunfullmäktige ger uppdrag till en eller flera nämnder och bolag. Uppdragen ges för en begränsad tid. De som fått uppdragen följer upp dem till kommunfullmäktige vid delår och helår. I uppföljningen beskrivs vilka åtgärder och aktiviteter som gjorts för att genomföra uppdraget.

2.3.4.1 Att ta fram en fördjupad översiktsplan (FÖP) för att möjliggöra samplanering för Gislaved och Anderstorp

Status

 Försenad

Startdatum

2020-01-01

Slutdatum

2023-04-30

Kommentar

Granskningskedet är genomfört och den fördjupade översiktsplanen för Gislaved och Anderstorp kommer att behandlas under hösten 2023 för antagande.

2.3.4.2 Ta fram ett styrdokument (strategi) för kommunens arbete med näringslivsfrågor.

Status

 Försenad

Startdatum

2021-01-01

Slutdatum

2023-08-31

Kommentar

Arbetet med att ta fram ett program för näringslivsfrågor börjar gå mot sitt slut, Ett tema genomfördes på kommunstyrelsen den 9 augusti som en del i arbetet med interna utbildningar. Arbetet med styrdokumentet utgår från fem delar: fördjupad omvärldsanalys, genomgång av interna processer, interna utbildningar, kommunikation och näringslivsdialog. Eftersom övergripande inriktningar finns utpekade i andra strategiska dokument som till exempel kommunplan, omvärldsanalys, strategi för hållbar utveckling och riktlinjer för bostadsförsörjning med flera kommer styrdokumentet att fokusera på kommunens processer och hur vi arbetar framåt. Omarbetning av innehållet har gjort att tidplanen för slutrapportering har skjutits fram något och ärendets politiska beredning påbörjas i slutet av september.

2.3.4.3 Färdigställ en ny simanläggning i Gislaved för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro.

Status

 Pågående

Startdatum

2022-01-01

Slutdatum

2025-12-31

Kommentar

Arbete pågår inom förstudie för att ta fram lokalprogram och programhandlingar samt kostnadskalkyler.

Befintlig projektorganisation verkar fram till och med upphandling och består av styrgrupp, kommunikationsresurs, arbetsgrupper för programhandlingar och förfrågningsunderlag samt grupp för detaljplanprocess (som verkar inom ordinarie verksamhet).

Enligt gällande arbetssätt inom projektstyrning får kommunstyrelsen kontinuerlig information under projektperioden.

2.3.4.4 Färdigställ en ny publikhall i Anderstorp för en attraktiv fritid och hälsosam tillvaro.

Status

 Pågående

Startdatum

2022-01-01

Slutdatum

2027-12-31

Kommentar

Samhällsutvecklingsnämnden har vid beslut i augusti 2023 uppdragit åt samhällsutvecklingsförvaltningen att ta fram en detaljplan för del av Anderstorp 8:55 med flera, publikhall i Anderstorp. Parallellt med detaljplaneprocessen ska en projektorganisation arbeta med förstudie för att ta fram lokalprogram och programhandlingar samt kostnadskalkyler.

2.3.4.5 *Utreda möjligheter att utveckla ett tvåläraresystem i grundskolan.*

Status

 Pågående

Startdatum

2023-01-01

Slutdatum

2024-05-31

Kommentar

Ett utredningsarbete pågår inom utbildningsförvaltningen. Utredningen är planerad att behandlas i nämnden innan årets slut för att därefter skickas till kommunfullmäktige 2024.

2.3.4.6 *Utreda konsekvenserna av att öka antalet timmar i förskolans 15 timmars verksamhet från 15 till 20 timmar per vecka.*

Status

 Avslutad

Startdatum

2023-01-01

Slutdatum

2023-06-30

Kommentar

Utbildningsförvaltningen har utrett konsekvenserna av att öka antalet timmar i förskolans 15-timmarsverksamhet från 15 timmar till 20 timmar per veckan, inklusive vilka effekter ett utökat antal timmar i förskolan genererar gällande lokaler, personalbehov, deltagande i måltider, barns mående med mera. Utredningen presenterades och godkändes i Utbildningsnämnden under april och skickades därefter vidare till kommunfullmäktige. Utredningen anses därmed vara avslutad

2.3.4.7 *Utveckling Broaryd.*

Status

 Pågående

Startdatum

2023-01-01

Slutdatum

2025-12-01

Kommentar

Under inledningen av året hölls enskilda samtal med alla brukare på Lugnet och deras anhöriga/god man och en flytt av brukare och personal genomfördes därefter. Huvuddelen av både personal och brukare från Lugnet har flyttat till Mariagården. Från och med maj månad

2023 bedriver inte socialnämnden någon verksamhet längre på Lugnet.

Under tiden Klockargårdsskolan renoveras kommer förskolan att vara tillfälligt i delar av Lugnets lokaler. Lokalerna anpassas för förskoleverksamhet och efter godkännande för att tas i bruk kan förskoleverksamheten bedrivas där under renoveringstiden.

2.3.4.8 Utveckling av demensplatser.

Status

 Pågående

Startdatum

2023-01-01

Slutdatum

2023-12-31

Kommentar

En arbetsgrupp har skapats och påbörjat arbete i april 2023 med att omhänderta uppdraget. Arbetsgruppen har bland annat sett över boende samt boendeplatser tillsammans med demenssamordnare för att värdera lämplighet utifrån målgruppen. Förslag kommer att presenteras för socialnämnden under hösten 2023.

2.3.4.9 Strukturering av vård- och omsorgsverksamheten.

Status

 Pågående

Startdatum

2023-01-01

Slutdatum

2023-12-31

Kommentar

Socialförvaltningen har under 2022 och 2023 kartlagt vilka områden som är viktiga att prioritera för att kunna säkerställa en god kvalitet i verksamheterna. De områden som har valts ut som strategiskt viktiga att arbeta med är förebyggande arbete, kompetenssäkring, systematiskt kvalitetsarbete, digitalisering, och kommunikation.

Exempel på genomförda förändringar som ett led i att kunna säkerställa en god kvalitet är:

- Avveckling av Lugnet gör att resurser och kompetens kan användas på ett bättre sätt.
- Kartläggning kring behov av olika boendelösningar för målgruppen äldre och inom IFO och funktionsstöd.
- Ett samarbete har startats med Gislavedshus för att hitta den bästa lösningen för trygghetsboende eller liknande i kommunen.
- Arbetet med att förenkla det systematiska kvalitetsarbetet för cheferna har påbörjats.
- Ett tätare samarbete med kommunikation har etablerats.
- Två nya utvecklingstjänster har tillsatts. Utvecklingsledare förebyggande mot

målgruppen äldre och en utvecklingsledare för kompetensförsörjning.

- Förebyggandetjänster på IFO riktade mot barn och unga har utökats.
- Omorganisering av sjuksköterskeorganisationen.
- Översyn av ledningsstrukturerna inom alla verksamhetsområden i förvaltningen genomförs.
- Arbetet med patientsäkerhet fortsätter utifrån den plan som togs fram under 2022.
- Översyn av myndighetsprocesser kommer att göras under hösten.

Förvaltningen ser på flera olika utvecklingsområden som ska skapa hållbarhet på sikt. Budgetarbetet under hösten kommer att leda till att ytterligare åtgärder beslutas och planeras för under 2023 och 2024.

2.3.4.10 Samordna uppdrag kring utveckling av Broaryd samt vård- och omsorgsverksamheten.

Status

 Pågående

Startdatum

2023-01-01

Slutdatum

2025-12-01

Kommentar

Kommunstyrelsen samordnar uppdragen kring utveckling av Broaryd samt utvecklingen av vård- och omsorgsverksamheten genom kommunstyrelseförvaltningen.

Samordningsuppdraget innebär att kommunstyrelsen ska samordna arbetet i sin helhet kring de tre uppdragen som kommunfullmäktige gav i november 2022. Kommundirektören har på tjänstemannanivå tillsatt en styrgrupp och en arbetsgrupp för samordningen.

Kommunfullmäktiges beslut överklagades genom laglighetsprövning i den del som överklagats, nedläggning av äldreboendet. Förvaltningsrätten upphävde beslutet i den del som överklagats, nedläggning av äldreboende. Samordningen har hittills främst handlat om kommunikation kring de frågor som kommit från allmänheten.

2.3.4.11 Utredda möjligheterna till att utveckla Närtrafiken i helgerna för Broaryd och Burseryd.

Status

 Pågående

Startdatum

2023-01-01

Slutdatum

2023-12-31

Kommentar

Kommunen inväntar återkoppling och dialog från Jönköpings Länstrafik (JLT) som äger frågan om närtrafik.

2.3.4.12 Göra en utvärdering av styrmodellen med fokus på ökad kvalitet.

Status

 Pågående

Startdatum

2023-01-01

Slutdatum

2023-12-31

Kommentar

Under våren har en omfattande utvärdering genomförts och allt från processer, chefsstöd till systemstöd har gått igenom. I arbetet med utveckling och implementering av nytt årshjul för planering och uppföljning har det blivit naturligt att även utvärdera och justera, bland annat arbetssätt, planeringsunderlag, rapportmallar och anvisningar vilket även har bäring på utvärdering av styrmodellen. Intervjuer med chefer, stödfunktioner och utvecklingsledare har genomförts i alla verksamheter för att kunna ge ett brett underlag. Än så länge visar intervjuerna en nöjdhet med arbetssättet utifrån styrmodellen medan lite mer flexibilitet utifrån olika förutsättningar efterfrågas. För att få alla målgruppers perspektiv i arbetet kommer också förtroendevalda att involveras under hösten för att få till en helhetsanalys innan slutsatser av utvärderingen och förslag på möjliga förändringar presenteras.

2.3.5 Sammanfattning kvalitet och måluppfyllnad

Grunduppdrag, mål och uppdrag har överlag levererats med god kvalitet. Det osäkra ekonomiska läget fortsätter att försvåra prognosarbete och ställer krav på ett aktivt budgetarbete och omprioriteringar i verksamheterna. Ett uppdrag har slutförts hittills under året, medan uppdragen *Att ta fram en fördjupad översiktsplan (FÖP) för att möjliggöra samplanering för Gislaved och Anderstorp* och *Ta fram ett styrdokument (strategi) för kommunens arbete med näringslivsfrågor*, båda med planerat slutdatum 31 augusti, är något försenade och kommer att slutföras under hösten. Ytterligare fyra uppdrag har slutdatum vid årets slut och bedömningen vid delår är att samtliga håller den ursprungliga tidsplanen.

En av fullmäktiges kritiska kvalitetsfaktorer *Förtroende för kommunens demokratiska uppdrag* kvarstår på underkänd nivå. Ett aktivt arbete genomförs på bred front, bland annat genom kommunens demokratiberedning och övriga dialogsatsningar, som ska bemöta detta. Arbetet är dock långsiktigt och kräver uthållighet innan effekterna blir synliga.

Fullmäktiges mål är omfattande och kräver ett långsiktigt arbete. Utmaningar kvarstår inom samtliga områden men förflyttningar framåt har gjorts. Sedan de operativa styrgrupperna som omhändertagit de respektive målområdena lades vilande 2022 har frågorna fortsatt samordnats genom kommunledningsgruppen och mycket av det arbete som startats upp under de operativa styrgrupperna omhändertas nu i linjeorganisationen.

2.4 Finansiell analys

Modell för finansiell analys

För att beskriva och analysera kommunens ekonomiska läge används en modell som är framtagen av Kommunforskning i Väst (Kfi) vid Göteborgs universitet. Den bygger på fyra finansiella aspekter:

- resultat
- kapacitet
- risk
- kontroll

Modellen omfattar en genomgång av kontroll över den finansiella utvecklingen, av lång- respektive kortsiktig betalningsberedskap och betalningskapacitet samt av riskförhållande. Målsättningen är att med modellens hjälp kunna identifiera eventuella finansiella problem och klargöra om kommunen har en god ekonomisk hushållning eller ej.

Varje perspektiv inleds med en översiktlig analys av hela kommunkoncernens (kommunen och dess bolag) finansiella ställning för att sedan mer djupgående analysera kommunen.

2.4.1 Resultat

Enligt den kommunala redovisningslagen skall det varje år göras ett delårsbokslut och om det är möjligt skall det göras en jämförelse med samma period föregående år, vilket för detta delårsbokslut är jämförelsen med delårsbokslut 2022-08-31.

Delårsbokslutet är det periodiserade resultatet per 2023-08-31 och helårsprognosen är en uppskattning av det förväntade resultatet per 2023-12-31.

Periodiseringar är gjorda för att rätt kostnad/intäkt skall belasta rätt period. Även skuld- och fordringsbokföring är gjord.

Delårsresultat

Beaktat osäkerheter framförallt avseende pensionskostnader, skatteintäkter och statsbidrag är resultatet per den sista augusti 2023 lägre än den budgeterade nivån.

- Resultat per 2023-08-31 uppgår till +12,2 mnkr

Resultatet är 4,9 mnkr lägre än periodbudgeten (januari-augusti) på 17,1 mnkr. Avvikelsen beror framförallt på:

- Nämnder: -23,4 mnkr (exkl. kompensation löneavtalsrörelsen)
- Finansförvaltning: +18,5 mnkr
 - varav skatter och statsbidrag: +37,4 mnkr
 - kapitalkostnader och övriga poster: +32,3 mnkr
 - varav finansnetto: -1,9 mnkr
 - varav pensionskostnader: -49,3 mnkr

Helårsprognos

Beslutad budget för 2023 anger ett årsresultat på +26,5 mnkr och helårsprognosen för 2023 beräknas till +5,8 mnkr. Avvikelsen mot budget är därmed -19,8 mnkr. Avvikelsen beror

framförallt på:

- Nämnder: -68,3 mnkr
- Finansförvaltning: +48,5 mnkr
 - varav skatteintäkter och generella statsbidrag: +52,5 mnkr
 - varav kapitalkostnader och övriga poster: +36,9 mnkr
 - varav finansnetto: -4,4 mnkr
 - varav pensionskostnader: -36,5 mnkr

Det finns fortsatta osäkerhetsfaktorer kring inflation, ränteutveckling och energiprisernas utveckling under resterande del av året vilket kan komma att påverka kommunens ekonomi negativt.

Socialnämndens prognos för 2023 i delåret är -39,8 mnkr vilket är en förbättring jämfört med första uppföljningen 2023 med 5,9 mnkr. Ett förbättringsarbete pågår inom socialförvaltningen i samarbete med kommunstyrelseförvaltningen för att skapa en ekonomi i balans genom att öka kvalitén, arbeta mer med förebyggande insatser, öka användandet av välfärdsteknik, utöka boendeplatser inom området funktionsstöd samt att beslut tas utifrån ett långsiktigt perspektiv.

Nettoinvesteringar

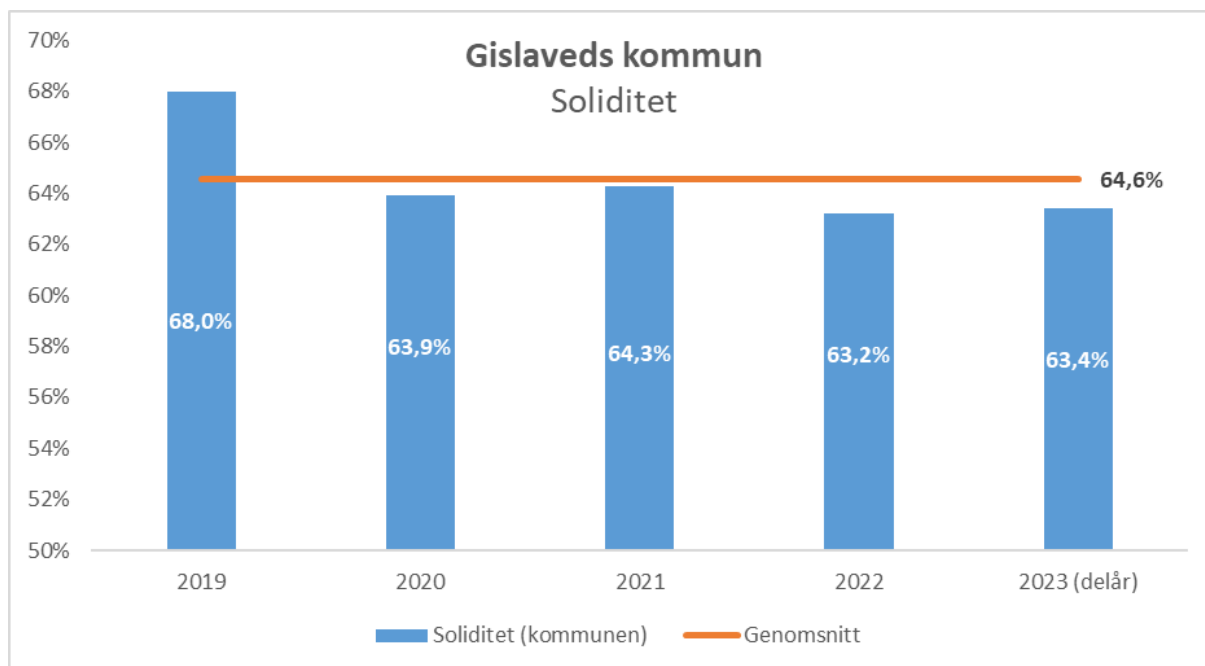
Investeringsbudget för 2023 uppgår till 304,6 mnkr (inkluderat 21,2 mnkr som är överflyttade från 2022 års investeringsbudget enligt delegationsbeslut) varav 44 mnkr avser taxefinansierad verksamhet. Per den 31 augusti 2023 har nämnderna disponerat 128 mnkr av den totala investeringsbudgeten vilket motsvarar en nyttjandegrad om 42 procent.. Med ett resultat på genomsnitt 40 mnkr per år över tid klarar kommunen en investeringsnivå på snitt 148 mnkr per år. Det är av ytterst stor vikt att de finansiella målen efterlevs för att inte ekonomin ska försämrats på sikt. I planeringsarbetet är det avgörande att planera för en driftverksamhet som anpassas till de finansiella målen samt att investeringsnivåerna över tid inte överstiger 148 mnkr i genomsnitt.

Nämndernas helårsprognos för respektive investeringar samt uppföljning av särskilt prioriterade investeringar redovisas under rubriken *Drift och investeringsredovisning*.

2.4.2 Kapacitet

En viktig parameter för att avläsa kommunens långsiktiga kapacitet är att se på utvecklingen av soliditeten. Soliditeten är ett mått på långsiktigt finansiellt handlingsutrymme, som visar hur stor del av tillgångarna som finansieras med eget kapital. Ju högre soliditet, desto mindre skuldsatt är kommunen. Två faktorer påverkar soliditetens utveckling: dels det årliga resultatet, dels värdet av tillgångarna. För en oförändrad soliditet måste det egna kapitalet öka i samma takt som tillgångarnas värd

Kommunens soliditet (exklusive pensionsförpliktelser) ska uppgå till i genomsnitt minst 65 procent per år vilket inte uppnås för perioden 2019-2023 (delår). I kommande planeringsdirektiv/budget behöver investerings- och resultatnivåerna anpassas så att soliditeten minst uppgår till 65 procent.

Skuldsättning

Skuldsättningen per 2023-08-31 är 754,8 mnkr, varav långfristiga skulder är 306,5 mnkr. Totalt har kommunens skulder ökat med 86,1 mnkr (från delår 2022-08-31) varav långfristiga +48,4 mnkr och kortfristiga +37,7 mnkr. Ökningen av långfristiga skulder berör mest på justering på redovisning av finansiella leasingavtal vid bokslut 2022, samt är en ökning avseende investeringsbidrag och anslutningsavgifter. Låneskulden på Kommuninvest är oförändrad jämfört med bokslutet 2022 (100 mnkr).

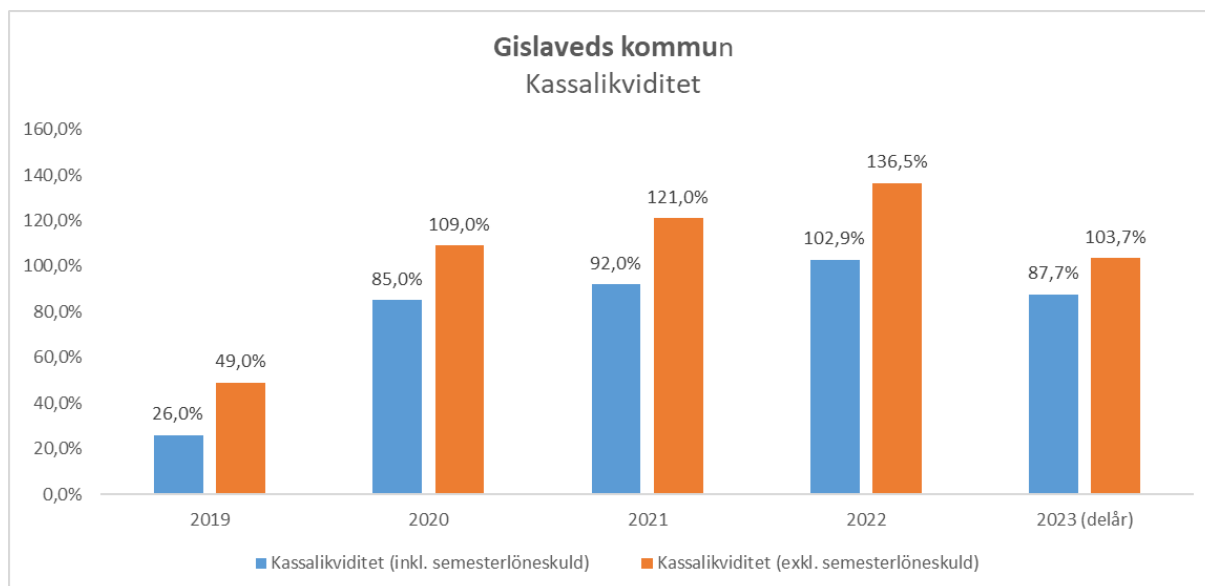
Förutom skuldsättning, har kommunen andra förpliktelser, bland annat pensionsförpliktelser som intjänats före 1998. Dessa uppgår till 530,8 mnkr och förväntas att succesivt att sjunka.

Under 2023 har inga nya lån tecknats och enligt planeringsdirektiven finns inget behov en ökning av låneskulden under året. Checkkrediterna kvarstår som en möjlighet om den skulle behövas tas i anspråk.

2.4.3 Risk och kontroll

Likviditet

Kassalikviditet är ett mått på den kortsiktiga betalningsberedskapen. I ett vinstdrivande företag bör den uppgå till minst 100 procent av de kortfristiga skulderna, men för kommuner brukar den röra sig runt 70–80 procent. För Gislaveds kommun ligger kassalikviditeten under hela perioden högt speciellt om man även räknar in den outnyttjade checkräkningskrediterna på upp till 50 mnkr. Kommunen har därmed en god likviditet, och har dessutom bra möjligheter att förstärka den ytterligare om det skulle behövas.

Finansiell risk

Kommuner som har lån brukar analysera riskförhållandet utifrån om lånen har bunden eller rörlig ränta. Ytterligare en riskaspekt är när lånen förfaller till betalning i och med att det då finns en teoretisk risk för att inte kunna teckna nya lån.

De lån som är upptagna är bundna på olika ränteförfall och därmed bedöms ränterisken som låg.

Borgensåtagande

Det totala utnyttjade borgensåtagandet per 2023-08-31 uppgick till 616,2 mnkr. Åtagandena avsåg till största delen kommunens helägda bolag.

Kommunen har per 2022-08-31, KF-beslutade borgensåtagande med ca 773 mnkr.

Pensionsåtagande

Pensionsåtagandet uppgår vid delåret till 531 mnkr, vilket är en ökning sedan föregående delårsbokslut med 11 mnkr. Beloppen för delårsbokslutet baseras på Skandias prognos per 2023-08-31. I den helårsprognos som görs för pensioner visar att pensionsåtagandet under året kommer att sjunka med ca 10 mnkr.

Avstämning finansiella mål

Årets prognostiserade resultat är +5,8 mnkr och genomsnittligt resultat för perioden 2020-2030 (år 2020 inkluderar upparbetning från och med 2017) är 66 mnkr vilket innebär att det finansiella målet om lägst 40 mnkr över tid uppfylls.

Årets soliditet är 63,4 procent per 2023-08-31 och beaktat prognostiserat resultat och investeringsnivå beräknas denna nivå kvarstå. För perioden 2020-2030 (år 2020 inkluderar upparbetning från och med 2017) är den genomsnittliga soliditeten 64,6 procent. Därmed uppnås inte den genomsnittliga soliditetsnivån enligt de finansiella målen vilket behöver beaktas i kommande budgetarbete.

	Utfall						Planperiod				Långtidsplan			
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023 (delår)	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030
Resultat	35,7	4,8	12,2	133,0	117,2	87,0	5,8	26,2	67,0	29,6	99,0	99,0	99,0	109,0
Finansiellt mål	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0

	Utfall						Planperiod				Långtidsplan			
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Soliditet	68,6%	68,1%	68,0%	63,9%	64,3%	63,2%	61,0%	56,0%	54,0%	55,0%	60,0%	67,0%	74,0%	81,0%
Finansiellt mål	65,0%	65,0%	65,0%	65,0%	65,0%	65,0%	65,0%	65,0%	65,0%	65,0%	65,0%	65,0%	65,0%	65,0%

Finansiellt mål - resultat	
Medel för perioden 2023-2026	32,2
Medel för perioden 2017-2030	66,0

Finansiellt mål - soliditet	
Medel för perioden 2023-2026	56,5%
Medel för perioden 2017-2030	64,6%

Balanskravsresultat

Uppfyllt balanskravet vid delåret

Enligt kommunallagens balanskrav, måste kommunen ha sin ekonomi i balans och varje räkenskapsår redovisa högre intäkter än kostnader efter realisationsvinster har räknats bort. Ett positivt resultat krävs för att säkra det egna kapitalet och bygga upp medel för reinvesteringar. Resultatet vid delåret efter balanskravjusteringar uppgår till 7,1 mnkr och prognosen är 0,7 mnkr. Årets prognostiserade balanskravsresultat blir 0,7 mnkr

Balanskravsavstämning, mnkr	2023-08-31	Prognos 2023-12-31
Årets resultat enl. resultaträkning	12,2	5,8
Samtliga realisationsvinster	-5,1	-5,1
Realisationsvinst enl. undantagsmöjlighet	0	
Realisationsförlust enl. undantagsmöjlighet	0	
Oraliserade förluster i värdepapper	0	
Årets resultat efter balanskravjustering	7,1	0,7
Medel till Resultatutjämningsreserv (RUR)	0	0,0
Disponering från RUR	0	
Årets balanskravsresultat	7,1	0,7

Resultatutjämningsreserv

Gislaveds kommun har ett, av fullmäktige antaget, regelverk för god ekonomisk hushållning och resultatutjämningsreserv (RUR). Regelverket ger kommunen möjlighet att reservera delar av positiva resultat. Tidigare års överskott kan sedan användas för att jämna ut minskade skatteintäkter under enskilda år vid en lågkonjunktur.

Ingående RUR för 2023 uppgår till 409,6 mnkr.

2.4.4 Sammanfattning finansiell analys

Kommunfullmäktige i Gislaveds kommun styr verksamheten med ett aktivt arbete utifrån en styrmodell som utgår från vision, mål och uppdrag samt finansiella mål. Den sammanfattande bilden av Gislaveds kommun utifrån ett finansiellt perspektiv är en kommun med god grundekonomi. Detta avspeglas bland annat i en hög soliditet och låg belåning.

För perioden 2017-2023 (delår) var det genomsnittliga resultatet 56,5 mnkr och den genomsnittliga investeringsnivån var för samma period 161,8 mnkr. Utifrån det finansiella målet som för denna period var 40 mnkr i genomsnitt per år är investeringsnivån sådan att den möjliggör en bibehållen grundekonomi.

Det finns delar i den finansiella analysen som signalerar att det kommer att krävas en än mer aktiv styrning för att det finansiella läget inte ska försämrats mer än vad de finansiella målen anger, ett sådant område är verksamheternas nettokostnader. I delåret 2023 visar i princip alla nämnder prognostiserade underskott vid utgången av 2023. Socialnämnden redovisar ett underskott för 2023 om 39,8 mnkr och Samhällsutvecklingsnämnden ett underskott om 19,9 mnkr. Detta kommer att kräva verksamhetsmässiga åtgärder. Samtliga nämnder står inför utmaningen att anpassa nettodriftkostnaderna efter rådande prisutveckling, efter invånarnas behov och en förändrad demografisk struktur.

Under åren fram till 2030 står kommunen inför utmaningen att klara det ökade kravet på investeringar, en utmaning som kommer att kräva att det finansiella målet 40 mnkr för denna period uppnås.

2.5 Förväntad utveckling

Arbetet med den nya förvaltningsorganisationen kommer fortsatt att ha mycket hög prioritet för kommunorganisationen under 2023. Processer och förbättrade arbetssätt behöver utvecklas och implementeras för att säkerställa att förändringen i struktur också leder till önskad effekt.

Den demografiska utvecklingen med en fortsatt minskning av kommunens befolkning och välfärdens utmaningar ställer höga krav på styrning och ledning. Hela kommunen behöver arbeta tillsammans och öka innovationskraften för att möta invånarnas behov av välfärd och tjänster, samtidigt som resurserna utnyttjas effektivt. En flexibel organisation, helhetsperspektiv och samarbete är framgångsfaktorer.

Hela organisationen behöver arbeta aktivt med kompetensförsörjningen, både operativt och strategiskt, för att behålla och rekrytera kompetens. Att vara en attraktiv arbetsgivare är avgörande för framtidens personalförsörjning. Om kommunens ambition att växa och uppfattas som en attraktiv kommun och plats ska lyckas är både kommunorganisationen och näringslivet beroende av att kunna behålla och attrahera kompetenta medarbetare.

Under åren fram till 2030 står kommunen inför utmaningen att klara det ökade kravet på investeringar, en utmaning som kommer att kräva att det finansiella målet 40 mnkr för denna period uppnås.

Kommunkoncernen visar ur ett finansiellt perspektiv en mycket god grundekonomi som med en fortsatt god planering kommer att klara de framtida utmaningarna.

Kommunens ekonomi på sikt

De långsiktiga ekonomiska effekterna är i nuläget svåra att bedöma med anledning av det rådande ekonomiska läget i Sverige och omvärlden. Kommunkoncernen påverkas i hög grad av högre priser för till exempel energi, livsmedel- och bränslepriser. Riksbanken har kontinuerligt höjt styrräntan där eventuellt ytterligare en räntehöjning kan bli aktuellt i november månad för att kyla av efterfrågan och därmed få bukt med inflationen. Flera bedömare tror att inflationsnivån kommer att vara tillbaka till målet om 2 procent under 2025. Att inflationen återgår till inflationsmålet så snart som möjligt är avgörande för kommunens långsiktiga ekonomi.

Landets kommuner står inför ett fortsatt ökat demografiskt tryck som medför ökade kostnader vilket ska ställas i relation till en osäker ekonomisk utveckling. Även att SKR nu räknar med en nominell skatteunderlagstillväxt under hela prognosperioden så är köpkraften kraftigt nedreviderad speciellt under 2023-2024. Detta beror på en högre allmän prisuppgång samt effekten på värderingen av pensionskulden som ökat prisbasbelopp innebär. Det nya pensionsavtalet innebär även till viss del en kostnadsökning.

För att klara dessa ekonomiska utmaningar har Gislaveds kommun antagit finansiella mål för perioden 2017–2030 samt att organisationen arbetar utifrån en planeringshorisont fram till 2030-talet.

3 Drift- och investeringsredovisning

3.1 Driftredovisning - delårsbokslut

Driftredovisning är den del av kommunens ekonomi som är avsedd för den löpande verksamheten.

Årets budget

Kommunfullmäktige har den 17 november 2022, beslutat om kommunens övergripande driftsbudget 2023 (Planeringsdirektiv 2023 med plan 2024-2026). Nämnderna har fått budgetanslag på – 1 911,7 mnkr inklusive budget för löneuppräknings och ökade lokalkostnader.

Kapitalkostnader budgeteras centralt och kompenseras till nämnderna två gånger per år i samband med delårsbokslut (31 augusti) och årsbokslut (31 dec).

Budgetjusteringar

Nämndernas budgetjusteringar på 37,1 mnkr avser kompensation för kapitalkostnader per 31 augusti 2023. Efter dessa justeringar blev nämndernas driftbudget -1 948,8 mnkr.

Budget, mnkr	
Beslutade driftbudget 2022-11-17	-1 911,7
Kompensation för kapitalkostnader	-37,1
Nämndernas driftbudget 2023 (per 31 aug)	-1 948,8

Delårs uppföljningar

Nämndernas ekonomi följs upp efter utgången av mars och augusti (delårsrapport).

mnkr	Helårsprognos (budgetavvikelse) 31/3	Helårsprognos (budgetavvikelse) 31/8
Samhällsutvecklingsnämnd	-13,4	-19,9
Bygg-och miljönämnd	0,9	0,8
Utbildningsnämnd	-4,5	-6,1
Socialnämnd	-45,7	-39,8
Räddningsnämnd	-0,6	-1,3
Kommunstyrelsenämnd	-1,8	-1,9
Överförmyndarnämnd	0,0	0,0
Löneöversyn , lokaler	0,0	-0,1
summa nämnder	-65,1	-68,3

Driftredovisning

mnkr	Utfall 2023-08-31	Utfall 2022-08-31	KF budget 2023	Budget- justeringar 2023	Justerad budget 2023	Prognos helårsutfall 2023-12-31	Prognos- avvikelse mot budget per 31 /12
Samhällsutvecklings- nämnden	-152,9	-123,1	-197,7	-13,5	-211,2	-231,1	-19,9
Bygg- och miljönämnden	-3,5	-2,8	-7,9	-0,5	-8,4	-7,6	0,8
Utbildningsnämnden	-524,7	-496,3	-772,9	-18,9	-791,8	-797,9	-6,1
Socialnämnden	-473,0	-447,0	-661,6	-19,2	-680,8	-720,6	-39,8
Räddningsnämnden	-25,2	-24,7	-35,1	-3	-38,1	-39,4	-1,3
Kommunstyrelsen	-141,5	-119,6	-191,1	-23,9	-215,0	-216,9	-1,9
Överförmyndarnämnd	-1,9	-2,3	-3,7	0	-3,7	-3,7	0,0
Förändrade kostnader för lokaler	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0
Löneuppräknings (Finans)	0,0	0,0	-41,8	41,9	0,1	0,0	-0,1
Summa drift, nämnderna	-1 322,7	-1 215,8	-1 911,7	-37,1	-1 948,8	-2 017,1	-68,3
Övriga kommungemensamma poster	-66,8	-46,6	-111,9	37,1	-74,8	-74,4	0,4
varav :							
Pensioner	-178,4	-112,3	-193,7	0,0	-193,7	-230,2	-36,5
Avskrivningar	0,0	0,0	-100,0	33,4	-66,6	-66,6	0,0
Övriga interna poster	111,6	65,7	181,8	3,7	185,5	222,4	36,9
Verksamhetens nettokostnader	-1 389,5	-1 262,4	-2 023,6	0,0	-2 023,6	-2 091,5	-67,9

Nämndernas resultat

Vid delårsbokslut per 31 aug har nämnderna redovisat en helårsprognos med en budgetavvikelse på -68,3mnkr. Respektive nämnds utfall och helårsprognos redovisas mer detaljerat i verksamhetsberättelsen.

För att få fram den totala verksamhetens nettokostnad vägs de kommungemensamma avräkningar in som tillsammans avviker mot budget med 0,4 mnkr netto.

I de kommungemensamma avräkningar finns de externa poster som hanteras centralt bland annat pensionskostnader och övriga gemensamma interna kostnader. Budget för Kapitalkostnader (avskrivning + internränta) kompenseras till nämnderna baserat på det faktiska utfallet per nämnd.

Verksamhetens nettokostnader visar ett underskott på -67,9 mot budget.

3.2 Investeringsredovisning - delårsbokslut

Årets investeringsbudget

Kommunfullmäktige fattade beslut om 2023 års investeringsbudget på 283,4 mnkr, varav 239,4 mnkr avser skattefinansierade investeringar och 44 mnkr avser investeringar på taxefinansierad verksamhet. I de skattefinansierade investeringar på 220 mnkr ingår några särskilda satsningar som kommunfullmäktige beslutat om.

Under perioden har Samhällsutvecklingsnämnden och Räddningsnämnden fått tillåtelse av Ekonomichefen att ombudgetera totalt 21,2 mnkr från 2022 till 2023. Enligt kommunens nuvarande ekonomiska styrprinciper som Kommunfullmäktige hade beslutat har ekonomichefen rätt att besluta om investerings ombudgeteringar på nämnden. Årets totala investeringsbudget efter ombudgeteringar blev 304,6 mnkr.

Investeringsredovisning (netto)

mnkr	Utfall 2023-08-31	Utfall 2022-08-31	KF budget 2023	Budget justeringar 2023	Justerad budget 2023	Prognos helårsutfall 2023-12-31	Prognos- avvikelse mot budget per 31 dec
Samhällsutvecklings- nämnden	56,5	25,5	93,2	17,0	110,2	87,2	23,0
Bygg- och miljönämnden	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0
Utbildningsnämnden	1,2	0,6	3,4	0,0	3,4	3,4	0,0
Socialnämnden	3,4	1,7	7,7	0,0	7,7	6,4	1,3
Räddningsnämnden	0,0	3,1	2,2	4,2	6,4	6,4	0,0
Kommunstyrelsen	66,9	34,7	176,8	0,0	176,8	112,1	64,7
Överförmyndarnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Summa investeringar	128,0	65,6	283,4	21,2	304,6	215,6	89,0
<i>varav:</i>							
<i>Skattefinansierad verksamhet</i>	97,4	51,7	239,4	21,2	260,6	171,6	89,0
<i>Taxefinansierad verksamhet</i>	30,6	13,9	44,0	0,0	44,0	44,0	0,0

Delårs investeringsutgifter

Delårs investeringsutgifter uppgår till 128 mnkr vilket är 42 procent av årets investeringsbudget. Det är 17 procent högre jämfört med förra årets utfall på samma period. Av dessa investeringar har 51,2 mnkr genomförts inom VA-verksamheten (taxefinansierade investeringar).

Helårsprognosen pekar på 89 mnkr lägre än budgeterat nivå på grund av olika anledningar. Utgifter för markexploatering kommer att redovisas vid årsbokslut 2023-12-31.

Särskilt prioriterade investeringar

mnr	Utfall 2023-08-31	Budget 2023	Prognos helårsutfall	Avvikelse mot budget (delår)
It Hård motorväg	15,4	22,3	17,3	5,0
Utbyggnad grundskola Anderstorp (skolororganisation)	0,0	7,0	2,0	5,0
Gullviveskolan Gislaved 4-6 med idrottshall	0,0			0,0
Färdigställande av ny simhall	1,0	60,0	10,0	50,0
Färdigställande av publikhall	0,0			0,0
Haghultsleden (påbörjad 2019)	10,2	27,0	9,0	18,0
Gislaved 2040 Mötesplats Centrum2/3 och Nissan, Mårtensgatan/Nissan (t om 2026)	0,0	2,0	0,0	2,0
Förskolor Gislaved, Burseryd, Hestra och Anderstorp	9,1	32,5	20,0	12,5
Götgatsbron, Anderstorp	0,0	0,0	0,0	0,0
Nöbbele Industriområde	0,0	0,0	0,0	0
Totalt särskilda satsningar	35,7	150,8	58,3	92,5

4 Ekonomisk redovisning

4.1 Räkenskaper delårsbokslut

4.1.1 Resultaträkning

mnkr	Utfall 2023-08-31	Utfall 2022-08-31	Bokslut 2022	Budget 2023	Helårsprognos 2023
Verksamhetens intäkter	284,1	282,9	457,5		
Verksamhetens kostnader	-1 592,8	-1 470,0	-2 299,9	-1 923,6	-1 991,5
Avskrivningar	-80,8	-75,2	-120,0	-100,0	-100,0
Verksamhetens nettokostnader	-1 389,5	-1 262,4	-1 962,4	-2 023,6	-2 091,5
Skatteintäkter	1 056,2	1 010,6	1 513,4	1 558,9	1 581,2
Generella statsbidrag och utjämning	345,7	339,1	510,9	487,8	518,0
Verksamhetens resultat	12,4	87,4	61,9	23,0	7,7
Finansiella intäkter	6,1	29,4	31,8	3,1	5,9
Finansiella kostnader	-6,3	-3,2	-6,6	-0,5	-7,8
Resultat efter finansiella poster	12,2	113,6	87,0	25,6	5,8
Extraordinära poster (netto)					
Årets resultat	12,2	113,6	87,0	25,6	5,8

4.1.2 Balansräkning

mnkr	Utfall 2023-08-31	Utfall 2022-08-31	Bokslut 2022
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	0,0	0,0	0,0
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader o tekniska anläggningar	1 676,4	1 514,3	1 629,2
Maskiner och inventarier	172,8	160,0	180,6
Övriga materiella anläggningstillgångar			
Finansiella anläggningstillgångar	80,7	51,9	59,0
Summa anläggningstillgångar	1 929,9	1 726,2	1 868,9
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Förråd m.m.	3,8	3,6	3,4
Fordringar	248,2	226,2	225,6
Kortfristiga placeringar	0,0	0,0	0,0
Kassa och bank	145,0	261,4	218,1
Summa omsättningstillgångar	397,1	491,2	447,1
Summa tillgångar	2 327,0	2 217,4	2 316,0
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital	1 475,6	1 499,4	1 463,4
<i>därav årets resultat</i>	<i>12,2</i>	<i>113,6</i>	<i>87,0</i>
<i>därav resultatutjämningsreserv</i>	<i>409,6</i>	<i>345,3</i>	<i>409,6</i>
AVSÄTTNINGAR			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	32,6	31,7	33,1
Andra avsättningar	64,0	17,6	67,8
Summa avsättningar	96,6	49,3	101,0
SKULDER			
Långfristiga skulder	306,5	258,2	320,3
Kortfristiga skulder	448,2	410,5	431,2
Summa skulder	754,8	668,7	751,6
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	2 327,0	2 217,4	2 316,0
Panter och ansvarsförbindelser			
<i>Borgensåtaganden</i>	<i>616,2</i>	<i>633,4</i>	<i>624,3</i>
<i>Pensionsförpliktelse</i>	<i>530,8</i>	<i>519,8</i>	<i>508,6</i>
Övriga upplysningar			
Leasing (operationell och finansiell)	171,1	159,0	184,0

4.2 Affärsdrivande verksamhet - Vatten och avlopp delårsbokslut

4.2.1 Resultaträkning

mnkr	Utfall 2023-08-31	Utfall 2022-08-31	Bokslut 2022	Budget 2023	Helårs- prognos 2023
Verksamhetens intäkter	38,0	36,8	57,3	61,3	61,6
Verksamhetens kostnader	-40,4	-31,1	-44,5	-51,7	-55,0
Avskrivningar	-5,8	-5,0	-7,6	-7,0	-8,8
Verksamhetens nettokostnader	-8,2	0,8	5,2	2,5	-2,2
Finansiella intäkter					
Finansiella kostnader	-1,9	-1,4	-2,1	-2,5	-2,8
Resultat efter finansiella poster	-10,1	-0,6	3,0	0,0	-5,0
Extraordinära poster (netto)					
Årets resultat	-10,1	-0,6	3,0	0,0	-5,0
Nettoinvesteringar	-30,6	-13,9	-51,8	-44,0	-44,0

4.2.2 Balansräkning

mnkr	Utfall 2023-08-31	Utfall 2022-08-31	Bokslut 2022
TILLGÅNGAR			
ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR			
Materiella anläggningstillgångar			
Mark, byggnader o tekniska anläggningar	379,5	201,0	232
Maskiner och inventarier	6,8	3,3	3,6
Pågående investeringar	75,0	31,9	45,1
Summa anläggningstillgångar	461,3	236,2	280,7
OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR			
Förråd m.m.	2,6	1,9	2,2
Fordran, Va-kollektivet	1,3	0,0	1,3
Övriga fordringar	1,0	8,3	2,7
Summa omsättningstillgångar	4,9	10,2	6,1
Summa tillgångar	466,2	246,4	286,8
EGET KAPITAL; AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
AVSÄTTNINGAR			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser			
Summa avsättningar			
SKULDER			
Långfristiga skulder	465,2	245,0	285,7
Skuld till VA-kollektivet	0,0	0,3	0,0
Kortfristiga skulder	1,0	1,2	1,1
Summa skulder	466,2	246,4	286,8
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	466,2	246,4	286,8

Kommentar

Om resultatet i prognosen för 2023 på helåret kvarstår på -5 mnkr, kommer intäkterna öka med 5 mnkr och fordran på VA-kollektivet öka med motsvarande belopp. Långa skulder minskar då med 5 mnkr.

4.3 Redovisningsprinciper

Delårsrapporten är upprättad i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och rekommendationerna från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Det är samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts i delårsrapporten som i senaste årsredovisningen 2022.

Intäkter

Skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkterna baseras på Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) augusti prognos.

Övriga intäkter

Investeringsbidrag, VA- anläggnings/anslutningsavgift

Investeringsbidrag och anläggnings/anslutningsavgifter för vatten och avlopp tas upp som förutbetalda intäkter och redovisas bland långfristiga skulder. I enlighet med matchningsprincipen intäktsförs dessa inkomster successivt i takt med att investeringsobjekten skrivs av över sina respektive nyttjandeperioder, vilket följer rekommendation RKR 2.

Specialdestinerade/riktade statsbidrag

De specialdestinerade/riktade statsbidragen kräver i regel någon form av motprestation, och återrapportering ska i normalfallet periodiseras till den period där prestationerna har utförts.

1. Prestationsbaserade ersättningar utbetalas om vissa handlingar genomförts eller vissa mål, nyckeltal eller nivåer uppnåtts. Bidraget ska bokföras i samma perioder som prestationerna utförts. Utbetalning i efterskott tas upp som fordran (upplupen intäkt) i den period som prestationen utförts och som skuld (förutbetald intäkt) om de utbetalas i förskott.
2. Om prestationsbaserade bidrag utbetalas för ett framtida tidsbestämt projekt och de utförda prestationerna utgör beräkningsunderlag för fördelning av bidraget ska det bokföras och matchas mot kostnader över den fastslagna tidsperioden. Beakta skyldigheten att återbetala kvarvarande medel vid projekttidens slut.
3. Icke prestationsbaserade bidrag betalas ut utan krav på motprestation och intäktsförs den period som bidraget avser. Bidraget ska intäktsföras i sin helhet även om nedlagda kostnader inte motsvarar bidragets storlek för den period som bidraget avser.

Kostnader

Löner med mera

Kostnader för timanställda och kostnadsersättningar avseende augusti men som utbetalas i september har inte periodiserats.

Förändringar av semesterlöneskulder och övertid är bokfört vid delåret 2020-08-31.

Ferielöner är inte periodiserade utan hanteras enligt kontantprincipen.

Investeringar

Avskrivningsmetod

Kommunen har komponentavskrivning och linjär avskrivningsmetod tillämpas, det vill säga lika stora nominella belopp varje år. Avskrivningen påbörjas när tillgången tas i bruk.

Avskrivningstider

Avskrivningstider är baserade på tillgångens eller komponentens nyttjandeperiod.

Mark, fjärrvärmeanslutning, gatukropp, konst	0 år
Markanläggningar (yttre miljö)	25 år
Toppbeläggningar – gata	10, 20, 40 år
Vattenledningar	60 år
Stomme	60 år
Yttertak, fasad och stomkomplettering	40 år
Sprinkler, reservkraft, hiss, komplementbyggnader	30 år
Värme, ventilation, VA	25 år
Fönster och ytterdörrar	25 år
El, snickerier, yttertak (papp)	20 år
Ytskikt, passagesystem, styr/övervakning, larm/tele	15 år
Tvätt/storköksutrustning, lekredskap	10 år
Bilar, inventarier, maskiner	5–20 år

Gränsdragning mellan kostnad och investering

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som en anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till två basbelopp under 2023 (105 000 kr).

Anläggningstillgångar upptas till bokfört värde.

Exploateringsredovisning

Exploateringstillgångar är bokförda som materiella anläggningstillgångar. Detta beroende på svårigheten att bedöma tidpunkten för avyttring. Enligt rekommendation ska exploatering hanteras som omsättningstillgång.

Kommunen har påbörjat arbete att se över exploateringstillgångarna för att kunna eventuell omklassificera de som omsättningstillgångar. Omklassificeringar och justeringar i balansräkning ska färdigställas under 2023. Kommunen har några pågående markexploateringsprojekt, Vid aktivering av dessa projekt framöver ska en fördelning av anläggningstillgångar och omsättningstillgångar göras.

Förråd

Varor i förråd har tagits upp till verkligt värde.

Avsättningar

Pensioner

Förpliktelser för pensionsåtagande för anställda i kommunen är beräknad med gällande RIPS-ränta.

Deponi

Eventuella kostnader för återställande av deponi i Mossarpstippen har nuvärdesberäknat per 31 december 2022. Under 2023 har kommunen minskat det bokförda värdet för avsättningen genom att utföra två viktiga delar av etapp 1 och 2 för täckning av Mossarpstippen. Det kvarvarande avsättningsvärdet är ej nuvärdesberäknat per 2023-08-31. Denna beräkning ska göras vid årsbokslut 2023.

Leasing

Kommunen följer RKR rekommendation om Leasing redovisning (R5).

Hyresavtalen som uppfyller kravet att vara finansiella avtal redovisas som anläggningstillgång och förpliktelsen att betala leasingavgiften redovisas som skuld i balansräkningen.

Interna redovisningsprinciper kommunen**Personalkostnader**

Arbetsgivaravgifter med mera har interndeberats förvaltningarna i samband med löneredovisningen. Den följer SKR:s rekommendation.

Kapitalkostnader

Internräntan följer SKRs ränteförslag och beräknas med nominell metod 1,25 procent på bokfört värde. På årets investeringar har ränta tillgodoräknats från och med anskaffningsmånaden.

4.3.1 Ord och begrepp

Anläggningsskapital	Anläggningstillgångar minus långfristiga skulder och avsättningar.
Anläggningstillgångar	Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk kan vara materiella (till exempel byggnader, mark, inventarier med mera) eller finansiella (aktier, andelar med mera).
Avskrivningar	Årlig kostnad för värdeminskning av anläggningstillgångar beräknad utifrån förväntad ekonomisk livslängd.
Avsättningar	Avsättning är en förpliktelse som på balansdagen är säker eller sannolik till sin förekomst men, till skillnad från en skuld, är ovisst till belopp eller till den tidpunkt den ska infrias.
Eget kapital	Visar hur stor del av tillgångarna som inte finansierats med skulder.
Finansiella intäkter	Intäkter som kommer från placerade medel, till exempel ränta på bankkonto.
Finansiella kostnader	Består främst av kostnader som kommer från upplåning och kostnader för pensions-förvaltningen.
Kapitalkostnader	Avskrivningar och intern ränta.
Kortfristiga fordringar	Fordringar som förfaller inom ett år från balansdagen.
Kortfristiga skulder	Skulder som förfaller till betalning inom ett år från balansdagen.
Likviditet	Betalningsförmågan på kort sikt, omsättningstillgångar i relation till kortfristiga skulder.
Nettoinvesteringar	Årets investeringsutgifter efter avdrag för investeringsbidrag.
Omsättningstillgångar	Tillgångar avsedda att inneha en kortare tid, till exempel likvida medel, kortfristiga fordringar, förråd.
Rörelsekapital	Betalningsberedskapen på kort sikt. Omsättningstillgångar minus kortfristiga skulder.
Soliditet	Ett mått på den långsiktiga betalningsförmågan. Visar hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital. Eget kapital dividerat med totala tillgångar.

5 Verksamhetsberättelser

5.1 Nämnder

5.1.1 Bygg- och miljönämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Nämndens grunduppdrag och verksamhet syftar till en god och välplanerad bebyggd miljö samt för en sund och säker livsmiljö för medborgare och näringsliv.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Den sammanfattande bedömningen av nämndens resultat är mycket gott Trots vakanser och svårigheter att utföra tillsynsbesök under stora delar av året har verksamheten ändå kunnat upprätthållas, nu är de flesta vakanserna borta och ordningen återställd.

Resultatet visar ett överskott 800 tkr

Målgrupp

En bieffekt av pandemin är en ökad användning av digitala hjälpmedel. Detta har gett positiva effekter för invånarna som fått snabbare svar och ökad tillgänglighet.

Den ökade digitala mognaden har också fallit väl in med införandet av olika e-tjänster för förvaltningens olika verksamheter. För oss och våra samarbetskommuner har det också inneburit större möjlighet till snabba möten digitalt utan restid.

Medarbetare

Bemanningen har varit stabil en tid vilket har lett till en bra arbetsbelastning.

Kompetensförsörjningsplaner finns. Systematiskt arbetsmiljöarbete bedrivs enligt arbetsmiljölagstiftning och kommunens arbetsmodell. Flera nya medarbetare har tillkommit tillavdelningen. Bedömningen är dock att stämningen och sammanhållningen är fortsatt väldigt god.

Sjuktalet är låga.

Verksamhet

Verksamheten utvecklas ständigt. På grund av pandemin har verksamheten nått en digital mognad som annars hade tagit längre tid. Beredningsplan för livsmedelskontroll ses över. Tillsynsstrategi för förorenade områden i Tranemo är antagen. Lokala hälsoskyddsföreskrifter i Gislaved och Tranemo är förnyade.

Ekonomisk kommentar

Nämndens resultat är till största delen beroende på att ett stort antal tjänster varit vakanta under Bygg- och miljönämnden, stora delar av året, de är nu besatta igen.

mnkr	Utfall 2023-08-31	Utfall 2022-08-31	Justerad budget 2023	Prognos helårsutfall 2023-12-31	Prognos-avvikelse mot budget per 31/12
Driftredovisning	-3,5	-2,8	-8,4	-7,6	0,8
Investeringsredovisning	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

Det kommer att krävas snabba omställningar i organisationen. Den översyn av kommunens förvaltningsorganisation som påbörjats kommer kräva ett engagemang för att skapa delaktighet och förankring. Just nu pågår många utredningar som kan komma att utmyнна i ändringar i både Plan och bygglagen och miljöbalken. Och dessutom kommer det att ske ändringar i lagstiftningen, avgiftsuttaget och i klassificeringen av livsmedelsverksamheten.

5.1.2 Kommunstyrelsen

Nämndens grunduppdrag i korthet

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Den sammantagna bedömningen av kommunstyrelsens verksamhet under året är att den bedrivits med god kvalitet och måluppfyllelse. Samtliga av de faktorer som ses som särskilt viktiga för att uppfylla leveransen av grunduppdraget har bedömts ha god, eller relativt god kvalitet.

Det prognosticerade resultatet visar ett underskott på -1,9 mnkr.

Målgrupp

Nämnden har under 2023 gått in i en ny organisation och ett arbete pågår för att sätta nya arbetssätt och rutiner i syfte att förbättra leveransen av service och stöd till både interna och externa målgrupper. Tidigare har flera tjänster vakanshållits men det börjar nu bli fulltaligt på flera håll och de flesta chefer som ska bemannas utifrån den nya organisationen är tillsatta.

Medarbetare

Kommunstyrelsens medarbetare har en hög arbetsbelastning utifrån förändringsarbetet som omorganisationen medfört och det visar sig också i den pulsmätning som genomförts under mars månad. Ny nämndsorganisation och förvaltningsorganisation samt den förändringsresa organisationen är inne i ställer höga krav på styr och stödprocesserna. För att våra medarbetare ska hålla i och orka hålla ut behöver vi skynda långsamt och låta förändringen ta tid.

Verksamhet

Det pågår ett arbete att se över interna styr- och stödprocesser med målet att öka fokus på leveransen av vårt grunduppdrag i organisationen. Stora merparten av kommunstyrelsens medarbetare arbetar i dessa styr- och stödprocesser och det är en del i vårt arbete och vår fortsatta förändringsresa som påbörjades under förra året.

Ekonomisk kommentar

Nämnden prognosticerar en avvikelse på -1,9 miljoner kronor.

Den negativa avvikelsen beror till största del på ett underskott inom fastighetsavdelningen som härleds i huvudsak till kostnader som inte varit möjliga att möta genom effektiviseringar.

Även avdelningarna för it och hr prognosticerar större negativa budgetavvikelser som i båda fallen beror på ökade systemkostnader.

mnkr	Utfall 2023-08-31	Utfall 2022-08-31	Justerad budget 2023	Prognos helårsutfall 2023-12-31	Prognosavvikelse mot budget per 31/12
Driftredovisning	-141,5	-119,6	-215,0	-216,9	-1,9
Investeringsredovisning	66,9	34,7	176,8	112,1	64,7

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

Arbetet med översyn av förvaltningsorganisationen pågick under hela förra året och den nya förvaltningsorganisationen fick genomslag den 1 januari 2023. Som en del av översynen ska även förbättrade arbetssätt etableras vilket kommer att kräva både kompetensutveckling och fler stödinsatser även under 2023 för att få allt på plats. Då arbetet med den nya förvaltningsorganisationen påverkar och involverar flertalet av kommunstyrelsens medarbetare ställer det krav på stark prioritering av ledningen.

5.1.3 Räddningsnämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Nämnden ska stödja den enskilde att hantera olyckor samt stödja kommunerna vid samhällsstörningar. När en olycka sker ska förvaltningen hindra vidare skadeutbredning, lindra, stödja och därefter lära från det inträffade. Räddningstjänsten ska också vara en aktör för ökad social hållbarhet.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Bedömningen hittills är att utifrån förutsättningar levererar nämnden, trots vakans av strategiska funktioner med ledande befattning. Det finns poster som avviker från budget. En är personalkostnader. Härefter finns konsekvenser av rådande situation, men också ett ständigt dilemma med en underbudgeterad personalbudget. Den generella prisökningen i samhället påverkar också den totala kostnaden för nämnden. Primärt är det el och drivmedel som påverkar.

Resultatet visar ett underskott på 1,3 mnkr.

Målgrupp

Den enskilde som bor, vistas eller verkar i kommunerna involveras i nämndens förebyggande och uttryckande arbete. Hittills under 2023 har flera räddningsinsatser hanterats i syfte att stödja och hjälpa. Det har handlat om översvämningar, bränder, trafikolyckor och flertalet larm om hot om suicid. Inga exceptionella händelser. När det gäller det förebyggande arbetet har flera invånare utbildats inom HLR och brandsäkerhet. Kommunanställda utbildas numera i suicidprevention inom ramen för "Våga fråga".

Medarbetare

Medarbetare har tagit stort ansvar och klivit fram för nya utmaningar. Organisationen behöver nu tid att trimmas in. Rekrytering av deltidsbrandmän pågår. Flera nya fullgör grundutbildningar.

EUs arbetsdirektiv gällande dygnsvila är i fokus. Bekymmer har identifierats och det kommer

bli ökade kostnader, förlorade arbetstimmar och sämre arbetsmiljö.

En tillsynsrapport från Arbetsmiljöverket har hanterats. Under hösten kommer åtgärder göras.

Verksamhet

Verksamheten löper på inom enheterna. Brandskydds- samt HLR-utbildningar genomförs väl. Det suicidpreventiva arbetet ger hittills utbildning till medarbetare inom kommunernas organisationer. Aktiviteter görs externt i suicidpreventiva veckan. Tillsyner enligt LSO var inledningsvis lågt på grund av brist av personal med rätt kompetens. Det medförde en hårdare prioritering vid val av tillsynsobjekt. Samordnare är nu på plats och verksamheten rullar på.

Ekonomisk kommentar

Räddningsnämndens resultat per augusti medför en prognosavvikelse mot budget på helår med ett underskott på 1,3 mnkr. Orsakerna är framförallt ökade personalkostnader och ökade kostnader för el och drivmedel.

mnkr	Utfall 2023-08-31	Utfall 2022-08-31	Justerad budget 2023	Prognos helårsutfall 2023-12-31	Prognosavvikelse mot budget per 31/12
Driftredovisning	-25,2	-24,7	-38,1	-39,4	-1,3
Investeringsredovisning	0,0	3,1	6,4	6,4	0,0

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

Bemanning har alltid varit en stor utmaning för Räddningsnämnden. Under året har bemanningsfrågan också kommit att handla om ledningspersonal och funktioner med spetskompetens. För att klara grunduppdraget har funktioner flyttats inom organisationen. Därtill har konsekvenser av EUs arbetsdirektiv om dygnsvila observerats. Parallellt står svensk räddningstjänst inför nya utmaningar kring civilt försvar. Sammantaget finns behov av en organisation som är mer ändamålsenlig jämfört med idag.

5.1.4 Socialnämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Socialnämnden har ansvaret för individ- och familjeomsorgen, vård och omsorg, omsorgen om funktionshindrade, vård och stöd till långvarigt psykiskt sjuka samt hälso- och sjukvård. Socialnämnden ansvarar även för bosättningsuppdraget för flyktingar och vissa andra grupper.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Den sammanfattande bedömningen av nämndens resultat är att grunduppdraget har omhändertagits på ett bra sätt trots utmaningar. Det är några kritiska kvalitetsfaktorer som är gula, mestadels på grund av svårigheten att rekrytera personal med rätt kompetens. Utifrån tidigare genomförda brukarundersökningar tycker målgrupperna att verksamheterna ger en god vård och omsorg. Det finns en tydligare riktning kring utvecklingsarbete nu vilket förhoppningsvis kan ge större positiva effekter på sikt.

Målgrupp

Det finns inget nytt resultat från brukarundersökningarna då de presenteras under hösten.

Brukarundersökningar för 2022 visade på goda resultat och förhoppningen är att de gör det även i år. Verksamheterna har fortsatt att arbeta aktivt med att säkra kvaliteten för målgrupperna. Verksamheterna måste hela tiden utvecklas och tänka nytt för att möta förändrade behov. För detta krävs en hög delaktighet och god kommunikation med målgrupperna. Det finns utrymme för förbättring kring detta vilket kommer att prioriteras framöver.

Medarbetare

Det finns inget nytt resultat från medarbetarenkäter men vid den senaste mätningen totalvärde 81 där målvärdet var 75. Det som stack ut vid förra mätningen var hög arbetsbelastning och att möjligheten till utveckling var låg. Cheferna signalerar en känsla av att rekryteringsläget är något lättare just nu och att mer utvecklingsarbete har kunnat genomföras under sista halvåret. I nästa undersökning syns det förhoppningsvis även hos medarbetarna.

Verksamhet

I tidigare uppföljningar har det funnits en frustration av att det är svårt att komma vidare i utvecklingsarbetet. Både på grund av den tidigare pandemin, och svårigheter kring att rekrytera. I denna uppföljning syns en förändring i den upplevelsen. Alla områden lyfter en positivare bild och beskriver att utvecklingsarbete sker mer strukturerat. Upplevelsen är också att det inom kommunen har blivit ett större helhetstänk vilket är positivt inför framtiden.

Ekonomisk kommentar

Nämnden har ett utfall på -473 mkr i delåret 2023. Prognosen för helåret visar en negativ avvikelse med 39,8 mkr vilket är en procentuell avvikelse med 5,8%. Nämnden bedriver mer verksamhet nu än i början på året, så alla områden har lyckats bra med att sänka sina kostnader i relation till det stöd och den hjälp som målgrupperna får. Under året har nämnden börjat planera för att arbeta mer förebyggande och utvecklande istället för reaktivt. Detta kommer att arbetas aktivt med under 2023.

mnkr	Utfall 2023-08-31	Utfall 2022-08-31	Justerad budget 2023	Prognos helårsutfall 2023-12-31	Prognos-avvikelse mot budget per 31/12
Driftredovisning	-473,0	-447,0	-680,8	-720,6	-39,8
Investeringsredovisning	3,4	1,7	7,7	6,4	1,3

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

- Målgruppernas behov utvecklas och blir allt mer komplexa.
- Fortsatt svårt att rekrytera personal med rätt kompetens.
- Svårigheter att hålla en god kvalitet och en hög patientsäkerhet i verksamheterna på grund av ovanstående punkter.
- Behov av att prioritera det förebyggande arbetet och det systematiska kvalitetsarbetet
- Arbeta mer proaktivt och utifrån långsiktiga perspektiv för att kunna minska behoven på sikt.

5.1.5 Samhällsutvecklingsnämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Att bidra till kommunens attraktivitet, samhällsutveckling med goda boende- och livsmiljöer, att erbjuda kommuninvånarna förutsättningar för en god folkhälsa och en positiv och meningsfull fritid i alla åldrar. Utbudet ska främja demokratin och göra kommunen mer attraktiv att verka och bo i.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Den sammantagna bedömningen av samhällsutvecklingsnämndens verksamhet hittills under året är att den bedrivits med god kvalitet och måluppfyllelse. Samtliga av de faktorer som ses som särskilt viktiga för att uppfylla leveransen av grunduppdraget har bedömts ha god, eller relativt god kvalitet.

Det prognosticerade resultatet visar ett underskott på 19,9 miljoner på helår.

Målgrupp

Förvaltningen har uppgifter inom såväl intern som extern välfärd och service och utförandet bygger på gott samarbete med föreningsliv och näringsliv. Ökad kommunikation internt och externt är en viktig del av arbetssätt för framgång.

Medarbetare

Såväl förvaltningen som helhet som delar av verksamheterna är nya i sin organisering vilket ger behov av att lära känna varandra, och se relevanta samarbeten och möjliga synergieffekter inom hela förvaltningen.

Den nya sammansättningen och givna uppdrag innebär också att befintliga rutiner och system behöver genomlysas för att försäkra relevans och identifiera ännu ej mötta behov. Det gäller både för externa tjänster och interna arbeten.

Verksamhet

Med ny nämnd och ny omfattning och utformning av uppdrag följer nya samarbeten verksamheterna emellan. Projekt ny simhall är exempel på bred samverkan mellan och inom förvaltningar.

Ekonomisk kommentar

Nämnden som helhet prognosticerar en avvikelse på -19,9 mkr.

Negativa avvikelser aviseras för majoriteten av nämndens verksamhetsområden, i olika omfattning. Några bakomliggande faktorer är höga kostnader, otillräcklig finansiering av stabs- och ledningsfunktioner och för låg tillförsel av medel från den gamla organisationen.

mkr	Utfall 2023-08-31	Utfall 2022-08-31	Justerad budget 2023	Prognos helårsutfall 2023-12-31	Prognos- avvikelse mot budget per 31/12
Driftredovisning	-152,9	-123,1	-211,2	-231,1	-19,9
Investeringsredovisning	56,5	25,5	110,2	87,2	23,0

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

Eftersom verksamhetsåret inleddes i en startorganisation inom förvaltningen är arbetet med att gå från sådan till genomarbetad organisering väsentlig. Verksamheterna omhändertar sina grunduppdrag men processen med att hitta rätt organisering kommer att ta fokus och påverka medarbetarna, då det tar tid i anspråk och förändring alltid väcker reaktioner.

Fortsatta kostnadsökningar och höga kostnader för el, material, livsmedel och entreprenad påverkar många av nämndens verksamheter negativt.

5.1.6 Utbildningsnämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Utbildningsnämnden ansvarar för kommunens uppgifter inom skolväsendet för barn och ungdom. Skolväsendet omfattar skolformerna förskola, fritidshem, förskoleklass, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, och regleras i skollagen (2010:800).

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Den sammanfattande bedömningen av nämndens resultat är att en god måluppfyllelse nåtts. Vårdnadshavare uttrycker nöjdhet med verksamheten. I grundskolan uppnår 83,1 % av eleverna behörighet till nationellt program på gymnasieskolan. Det är en minskning i förhållande till föregående år men visar att resultatet stabiliserats på en ny högre nivå. I gymnasieskolan har andelen elever som tar en gymnasieexamen ökat till 70 %.

För helåret prognostiseras ett underskott på -6 150 tkr.

Målgrupp

Behörighet till nationellt program på gymnasieskolan har stabiliserat sig på en högre nivå. Andelen elever som tar en gymnasieexamen har ökat.

Både barn och elever samt vårdnadshavare upplever att förskola och skola är trygga.

Medarbetare

PULS-mätningen som genomfördes under våren visar ett gott resultat för utbildningsförvaltningen. Resultatet för de tre PULS-frågorna ökade något och är 3,92 på en femgradig skala. I frågor om Hållbart medarbetarengagemang (HME) överstiger utbildningsförvaltningens värde det för kommunen totalt på samtliga frågeställningar.

Verksamhet

En gemensam satsning på språkutveckling sker i samverkan med Skolverket genom riktade insatser för nyanlända och flerspråkiga barn och elevers utbildning. Förskolans verksamhet, fem grundskolor och gymnasieskolans introduktionsprogram, deltar.

Ekonomisk kommentar

Utbildningsnämnden redovisar en negativ prognos för 2023 med -6 150 tkr. Det är främst interkommunala avgifter i gymnasieskolan, då fler elever under hösten valt andra skolor än Gislaveds gymnasium, samt ökade skolskjutskostnader till följd av kostnadsökningar som påverkas av händelser i omvärlden, som påverkar prognosen.

mnkr	Utfall 2023-08-31	Utfall 2022-08-31	Justerad budget 2023	Prognos helårsutfall 2023-12-31	Prognos- avvikelse mot budget per 31/12
Driftredovisning	-524,7	-496,3	-791,8	-797,9	-6,1
Investeringsredovisning	1,2	0,6	3,4	3,4	0,0

Framtida utmaningar och utvecklingsbehov

För att öka elevernas måluppfyllelse både i grundskolan och gymnasieskolan, finns behov av fortsatta utvecklingsinsatser. Kompetensutveckling kring undervisningsmetoder och ledarskap som stärker undervisningen behöver fortsätta. Skolans förmåga att möta alla elever behöver utvecklas. Läsåret 2023/2024 kommer kompetensutveckling inom området att ske på studiedagar.

För att möta konkurrensen om befintlig arbetskraft måste ett strategiskt arbete för att vara en attraktiv arbetsgivare ske.

5.1.7 Överförmyndarnämnden

Nämndens grunduppdrag i korthet

Överförmyndaren ska bevaka underårigas, funktionsnedsattas och äldre personers rätt i samhället samt att se till att de som inte klarar sina personliga och/eller ekonomiska angelägenheter får hjälp med detta. Överförmyndarnämnden utövar tillsyn över och granskar gode män, förvaltares och förmyndares verksamhet.

Den första januari 2023 inrättades Överförmyndarnämnden GGVV, som är en gemensam överförmyndarnämnd för kommunerna Gislaved, Gnosjö, Vaggeryd och Värnamo. Nämnden består av fyra ledamöter och fyra ersättare där varje kommun utser en ledamot och en ersättare. Ordförandeskapet roterar mellan kommunerna men Värnamo kommun fungerar som värdkommun för den gemensamma nämnden och det gemensamma kansliet.

Verksamheten följs därför upp närmare i Värnamo kommuns uppföljningsrapporter.

Ekonomisk kommentar

Nämnd, mnkr	Utfall 2023- 08-31	Utfall 2022- 08-31	Justerad budget 2023	Prognos helårsutfall 2023-12-31	Prognos- avvikelse mot budget per 31/12
Överförmyndarnämnd	-1,9	-2,3	-3,7	-3,7	0,0

5.2 Koncernbolag och stiftelser

Resultat. mnkr	Utfall 2023-08-31	Utfall 2022-08-31	Bokslut 2022	Budget 2023	Helårsprognos 2023
Gislaveds Kommunhus AB	1,5	-0,2	2,6	-0,8	-0,9
AB Gislavedshus	17,7	11,5	0,5	5,7	1,9
Gislaved Energi Koncern AB	-0,8	-0,1	2,5	0,0	0,0
Gislaved Energi AB	9,4	4,5	1,9	12,9	5,4
Gislaved Energi Elnät AB	8,3	4,8	0,4	7,2	10,7
Gisletorp Lokaler AB	1,8	1,4	0,6	1,2	1,3
Enter Gislaved AB	-1,2	2,5	0,0	-0,7	-0,2
Stiftelsen Isbergstoppen	31,1	33,9	17,2	12,3	19,5
Stiftelsen Torghuset	0,0	-0,2	-0,2	0,3	0,0

5.2.1 Gislaveds Kommunhus AB

Org nr 559084-6191

Ordförande: Marie Johansson

Ägare: Gislaveds kommun 100%

Verkställande direktör: Stefan Eglinger

Antal ledamöter: 5

Grunduppdrag

Bolagets uppdrag enligt antagen bolagsordning är att övergripande samordna de kommunala bolagens verksamheter genom att äga och förvalta aktier i bolag som verkar inom Gislaveds kommuns kompetensområde och företräda Gislaveds kommuns intressen i koncernen.

Bolaget skall i sin verksamhet tillämpa de kommunala lokaliserings-, självkostnads- och likställighetsprinciperna.

Bolaget har även ett samhällsansvar i syfte att bidra till en hållbar utveckling. Det handlar om ett estetiskt, ekonomiskt, miljömässigt, etiskt och socialt ansvarstagande.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter

Gislaveds Kommunhus AB (moderbolag) har under 2023 delat ut 2 mnkr i aktieutdelning till sin ägare Gislaveds kommun enligt beslut som tagits vid bolagets årsstämma i juni 2023.

Vid delårsbokslut 2023-08-31 har moderbolaget haft kostnader med 815 tkr. Moderbolaget har förväntat erhålla 1 076 tkr i form av management fee från dotterbolagen för hela året men har prognostiserat kostnader på 4 282 tkr som gör att bolagets rörelseresultat blir – 3 206 tkr. Moderbolaget har redan vid budgetarbetet beräknat högre kostnader för en projektledartjänst som ska utreda bolagiseringsfrågan, samt eventuella konsultkostnader. Moderbolaget har fått aktieutdelning från dotterbolagen med 2 329 tkr för 2023.

Resultatet för 2023 beräknas bli -877 tkr.

Händelser av väsentlig betydelse

Under året har Gislaveds Kommunhus AB för kommunens räkning och i samverkan med kommunstyrelseförvaltningen genomfört en omfattande utredning i fråga om eventuell

bolagisering av kommunens fastigheter. Frågan har varit uppe i flera utredningar under flera år och med denna utredning är ambitionen att bottsna frågeställningen om det är en bra idé eller inte. Kommunfullmäktige förväntas fatta beslut i frågan den 28 september 2023.

Kommunfullmäktige har gett Gislaveds kommunhus AB möjlighet att på uppdrag av kommunstyrelsen förvärva fastighetsägande bolag i syfte att bistå kommunstyrelsen vid fastighetsförvärv. Ett generellt aktieägartillskott har tilldelats bolaget för att kunna genomföra sådana affärer

Framtida utveckling

När fullmäktige fattat beslut i frågan om eventuell bolagisering av fastigheter vidtar ett genomförandearbete för att möta beslutet. Detta kommer att innebära en rad olika förändringar av förutsättningar och behov av nya och kompletterande arbetsätt. Beslutet lägger också en förutsättning för hur arbetet kan gå vidare med att utveckla hela bolagskoncernen och möta eventuella behov av förtydliganden och klargöranden av uppdrag och liknande.

5.2.1.1 AB Gislavedshus

Org nr 556053-5204

Ordförande: Inga-Lill Svanberg

Ägare: Gislaveds Kommunhus AB, 100 %

Verkställande direktör: Malin Larsson

Antal ledamöter: 7

Grunduppdrag

Bolagets uppdrag enligt antagen bolagsordning är att inom Gislaveds kommun förvärva, äga, bebygga, förvalta, förädla och försälja fastigheter och tomträtter med bostadslägenheter och därtill hörande kollektiva anordningar samt även med lokaler, i de fall lokalerna utgör en mindre del av dessa fastigheter, används för kommunal verksamhet eller är kommersiella lokaler som har ett tydligt samband med den övriga verksamheten.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Årets prognostiserade resultat på 1 892 tkr innan bokslutsdispositioner och skatt påverkas av stigande priser på byggmaterial, el och räntor.

Händelser av väsentlig betydelse

Under året genomförs ett byte av fastighets- och ekonomisystem.

Hållbarhet

Ett av bolagets övergripande mål är att värna miljön och bidra till en hållbar utveckling. Därför arbetar vi för låg energianvändning för värme och ventilation vid våra nyproduktioner och större renovering-ar. Vi installerar också IMD (individuell mätning) i samtliga lägenheter för att ge våra hyresgäster för-utsättningar att följa sin varmvatten- och elförbrukning och samtidigt ge lägre kostnader.

Risk

Det ekonomiska läget skapar en stor osäkerhet vad gäller kostnadsutvecklingen framför allt inom områdena bygg, el och räntor. Byggpriserna stiger samtidigt som det är svårt att få tag i

ramavtalsleverantörer. I många fall har bolaget tvingats vända sig till andra och tredje alternativen, vilket även det driver upp kostnaderna. Elpriserna har varit låga under de senaste månaderna men det är fortfarande osäkert hur prisutvecklingen kommer att se ut under det kommande vinterhalvåret. Räntorna förväntas fortsätta stiga under hösten. Vi ser även ökade problem med betalningsförmågan hos våra hyresgäster.

Framtida utveckling

Gislavedshus kommer arbeta för att fortsätta erbjuda ett tryggt och attraktivt boende, arbeta med boendeflyttande, prioritera våra utemiljöer, modernisera och tillgänglighetsanpassa bostadslägenheter och erbjuda fortsatt hög kundservice för våra kunder.

5.2.1.2 Enter Gislaved AB

Org nr 556661-9861

Ordförande: Niclas Palmgren

Ägare: Gislaved kommunhus AB, 100%

Verkställande direktör: Leif Österlind

Antal ledamöter: 6

Grunduppdrag

Bolaget har i uppdrag att bidra till att uppfylla kommunens mål och vision och att göra kommunen till en attraktiv kommun att leva och verka i för människor och för näringsliv och turism. Bolaget har i uppgift att verka operativt för att främja befintligt företagande, nyföretagande, handelsutveckling, besöksnäring, nya etableringar och investeringar och därigenom näringslivets utveckling i kommunen. Bolaget ska även marknadsföra kommunens näringsliv, attraktivitet och affärsmöjligheter i och utanför kommunen och skapa långsiktiga relationer med relevanta nätverk.

Bolaget ska främja möjligheterna till internationellt handelsutbyte för företag i Gislaveds kommun. Detta ska främst ske genom marknadsföringsinsatser och förmedling av internationella kontakter samt kompetenshöjande insatser.

Bolaget ska tillsammans med BGR, Region Jönköping och dess enheter utveckla samverkansformer och ha dialoger för bearbetning av koncept och projektförslag i syfte att optimalt nyttja gemensamma resurser.

Bolaget ska stödja samarbetet mellan skola och näringsliv och främja entreprenörsandan hos ungdomar och unga vuxna. Bolaget ska även stödja tillkomsten av sociala företag. Bolaget ska stödja samarbetet mellan arbetssökande och näringsliv.

Bolaget ska tillsammans med näringslivet arbeta med destinationsutveckling av Gislaveds kommun. Bolaget ska tillsammans med näringslivet ständigt förbättra och utveckla kommunens attraktivitet för att hålla över tid.

Bolaget ska i samverkan med kommunstyrelsen ta fram ett styrdokument (strategi) för kommunens arbete med näringslivsfrågor.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Bolaget har haft 3 styrelsemöten och 2 bolagsstämmor samt planering, utförande och kontroll av verksamhetens utfall kopplat till ägardirektiv, verksamhets- och handlingsplan. Återkoppling sker även till KSNU, KDLG och VD grupp. Verksamheten följer den plan som är kopplad till uppgifterna inom ägardirektivet och budget. Resultat och effekt av verksamheten har förstärkt relationen med näringsliv, skola, entreprenörer, nätverk, intressegrupper och invånare.

Händelser av väsentlig betydelse

Invasionen av Ukraina och Rysslands aggressioner har inneburit störningar i materialflöden, prisökningar, osäkerhet etc. vilket påverkat näringslivet. Inflation, energi- och drivmedelskostnader och kostnadsökningar generellt har skapat ett nytt landskap för näringsliv och samhälle.

Bolaget driver och implementerar arbetet med platsvarumärket som i en förlängning knyter an besöksnäring och destinationsutveckling. Området Besöksnäring, Gröna Näringar, Kvinnliga Företagare, Energi och Arbetskraftsförsörjning har haft större utrymme i verksamheten under året. VD går i pension och efterträdare håller på att rekryteras.

Hållbarhet

Bolaget arbetar med och engagerar sig i frågor gällande Ekologisk, Ekonomisk o Social hållbarhet. Operativt arbete bedrivs med ett medvetet fokus på hållbarhet vilket inkluderar mer digital teknik, effektiva resor/möten samt digital information som ersätter trycksaker etc.

Risk

Förtroendeförlust, att vi som en del av kommunen hämmas i vårt uppdrag kopplat till målkonflikter, vakanser, resursbrist och organisationsöversyn i Kommunhus AB.

Verksamheten i sig är inte exponerad för någon förväntad eller onormal risk.

Framtida utveckling

Viktiga frågor är att kommunen har aktuella planeringsunderlag och handlingskraft kring strategiska markfrågor för etableringar, bostäder, infrastruktur, kraftförsörjning, kompetensförsörjning och attraktivitetshöjande investeringar. Det skapar positivitet och framtidstro. Den regionala utvecklingsstrategin RUS är en del i planeringen. Vi lägger fokus på att utveckla besöksnäring, handel och med tillägget gröna näringar. Vi lägger fokus på industriell förnyelse inom energioptimering och fossilfria fordon och transporter som stärker kommunens och företagens konkurrenskraft och position. Digitalisering och nya plattformar för effektivt resursutnyttjande förstärks.

5.2.1.3 Gislaved Energi Koncern AB

Org nr 559079-2932

Ordförande: Bengt-Anders Johansson

Ägare: Gislaveds Kommunhus AB 100 %

Verkställande direktör: Hans Brunström

Antal ledamöter: 7

Grunduppdrag

Koncernens uppdrag i korthet:

Koncernen ska i sin verksamhet på ett effektivt sätt erbjuda leveranssäkra och prisvärda energilösningar samt därmed förenlig verksamhet. Koncernens verksamhet ska bidra till utvecklingen av ett hållbart samhälle.

Koncernen ska bedriva produktion, distribution och handel inom energiområdet. Koncernen ska samverka och stödja kommunen i arbetet med klimat och energistrategin. Koncernen ska samverka i och stödja det strategiska utvecklingsarbete som kommunen bedriver. Koncernen ska utforska samt utveckla nya områden inom energiförsörjning i kommunen.

Koncernen ska på sikt avveckla miljöbelastande energikällor och genom framsynthet aktivt delta i processen för ett fossilt oberoende i kommunen. Koncernen ska i samverkan med kommunens förvaltningar och koncern, verka för en större energieffektivitet i bebyggelse och det lokala energisystemet.

I koncernens uppdrag ingår även ett samhällsansvar i syfte att bidra till en hållbar utveckling. Det handlar om ett estetiskt, etiskt, ekonomiskt, miljömässigt och socialt ansvarstagande.

Bolaget Gislaved Energi Koncern AB (GEK) har tidigare fått uppdraget att utveckla IT-infrastrukturen i Gislaveds kommun enligt ett beslut i KF (den 18 maj år 2018). Tilldelning har tidigare beslutats om 10 mnkr till moderbolaget GEK. Kontakter har tagits under perioden med nationella nätägare om det ekonomiska stöd som kan sökas.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Resultat efter finansiella poster blev -810 tkr (-96 tkr).

Händelser av väsentlig betydelse

Fram till och med augusti har ekonomiskt stöd tilldelats till åtta olika utbyggnadsprojekt (dvs. för fiberföreningar och privata nätägare).

Totalt beviljat stöd uppgår till: 7 485 056 kr.

Bolagets uppdrag att utveckla IT-infrastrukturen i Gislaveds kommun enligt tidigare uppdrag från år 2018 är avslutat och enligt beslut i KF den 15 juni.

Hållbarhet

Se redovisning över de i koncernen ingående dotterbolagens (Gislaved Energi AB och Gislaved Energi Elnät AB) verksamhet angående hållbarhet.

Risk

Riskanalys och uppföljning av årlig internkontrollplan görs regelbundet av ledningsgruppen. Aktuell status och riskutvärdering görs med jämna mellanrum vid styrelsemöten.

Framtida utveckling

Hänvisning sker till de båda dotterbolagen Gislaved Energi AB:s och Gislaved Energi Elnät AB:s beskrivningar av den framtida utvecklingen.

5.2.1.3.1 Gislaved Energi AB

Org, nr 556247-6514

Ordförande: Bengt-Anders Johansson **Ägare:** Gislaved Energi Koncern AB 100%

Verkställande direktör: Hans Brunström **Antal ledamöter:** 7

Grunduppdrag

Bolaget Gislaved Energi AB ingår sedan i början av oktober år 2016 som ett av två dotterbolag till Gislaved Energi Koncern AB. Det andra dotterbolaget är Gislaved Energi Elnät AB.

Ledorden "Närmare, Enklare och Snabbare" är nyckelord i vårt ständiga gemensamma förbättringsarbete och i vår kundkommunikation.

Elproduktionen i Klämman Vind AB, där bolaget äger 15%, har under perioden visat på mycket god produktion och hög tillgänglighet. Bolaget äger också Vikafors vattenkraftstation som också uppvisat goda driftförhållanden.

Bolaget är miljöcertifierad enligt ISO14001:2015 och revision har genomförts i juni med ett fåtal mindre avvikelser att hantera.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Resultat efter finansiella poster blev 9 415 tkr (4 485 tkr).

Resultat efter finansiella poster bedöms för helåret bli

5 424 tkr.

Resultat efter finansiella poster enligt budget för helåret är 12 876 tkr.

Händelser av väsentlig betydelse

Bolaget noterar kraftigt höjda bränslepriser för fjärrvärmeproduktionen. Pelletspriserna kommer att öka med 42% från och med augusti och bränslekostnaden för flis bedöms öka med drygt 43% jämfört med årsbudget 2023. Prisuppgången på briketter har ökat med 68% från och med juli 2023.

Under juli inträffade ett haveri vid vår vattenkraftstation Gyllenfors. Skador har inträffat på de s.k. löpskovlarna samt sugrörskonan. Analys av haveriet har gjorts och arbete har pågått för att både analysera orsaken och bästa sätt att återställa funktionen.

En ökad volatilitet på elbörsen Nord Pool medför att riskerna för fastprisavtal har ökat.

Bolaget har sedan år 2021 pausat tecknandet av fastprisavtal för elhandelskunderna.

Bakgrunden är också den svängiga marknaden där bolaget inte vill låsa in kunderna i sannolikt höga elprisavtal.

Gislaved Energi AB har under förra året (2022) fått besked om ett statligt stöd om 100% för att bygga en laddningsstation för el och för tyngre fordon. Projektet genomförs inom ramen

för Programmet för regionala elektrifieringspiloter för tunga transporter där Energimyndigheten är finansiär. Anläggningen bedöms vara driftsatt under september.

Under hösten år 2022 bildades ett nytt bolag (Gislaved Energipark AB) tillsammans med det privata bolaget PLS Energy Systems i Hestra AB. Ägarförhållandet är 50/50 mellan Gislaved Energi AB och PLS Energy Systems i Hestra AB. Arbete har pågått under året med markarbeten i området vid Räddningstjänsten samt med finansieringsfrågor för bolaget.

Bolaget har tidigare tecknat avtal med både AB Gislavedshus och f.d. Fastighet- och service om leasing av solcellsanläggningar. Projekten kommer att påbörjas våren 2024 och avser ett antal anläggningar avseende AB Gislavedshus och en för Räddningstjänstens tak, Mossarp.

Utbyggnaden och inkoppling av nya fjärrvärmekunder har fortsatt under perioden och nya anslutningar omfattar ca 1 140 MWh på årsbasis.

Hållbarhet

Bolaget strävar efter att ha en mycket hög ambition avseende klimatarbetet. I produktionsanläggningen för fjärrvärme i Mossarp används endast förnybara bränslen. Detta har möjliggjorts genom att miljödieseln HVO 100 tidigare ersatt den fossila oljan i pannorna vilka utgör effekt- och haverireserv.

Ett hållbart fjärrvärmesystem med närproducerade skogsbränslen är en viktig målsättning för bolagets fjärrvärmeinvesteringar. En betydande minskning av årliga CO₂-utsläpp i Gislaveds kommun uppnås därigenom. Vi konstaterar fortsatt att våra ökade satsningar på förnyelsebara bränslen ger ett positivt bidrag till miljömålen inom Gislaveds kommuns klimatstrategi.

Den förnybara elproduktionen vid Mossarps fjärrvärmeanläggning medför att fjärrvärmeverket blir i det närmaste självförsörjande på elkraft.

Montage av nya LED-lampor har fortsatt avseende gatubelysningen och där utbytet både reducerar elförbrukningen och ger miljöfördelar.

Risk

Risکانالys och uppföljning av årlig internkontrollplan görs regelbundet av företagets ledningsgrupp. Aktuell status och riskutvärdering görs med jämna mellanrum vid styrelsemöten.

Framtida utveckling

Arbetet med att vidareutveckla värmeverksamheten i Gislaved och Anderstorp till en långsiktigt hållbar helhetslösning för uppvärmning av fastigheter fortsätter. Under perioden har fortsatt införsäljning av nya fjärrvärmeleveranser genomförts liksom utbyggnad. Ett ökat intresse för fjärrvärme och solceller har skett i spåren av elprisutvecklingen.

Användningen av förnybara bränslen såsom biobränsle, sol, vind och vatten är viktigt i vårt fortsatta arbete för en hållbar och klimatsmart kommun.

Bolaget fortsätter att utveckla nätinfrastrukturen i Gislaveds kommun inom området Internet of Things (IoT).

Inom kommunkoncernen sker löpande dialog och samarbete mellan de kommunala bolagen i syfte att stärka och utveckla verksamheterna.

5.2.1.3.2 Gislaved Energi Elnät AB

Org.nr 556223-8765

Ordförande: Bengt-Anders Johansson

Ägare: Gislaved Energi Koncern AB 100%

Verkställande direktör: Hans Brunström

Antal ledamöter: 7

Grunduppdrag

Bolaget Gislaved Energi Elnät AB ingår sedan i början av oktober år 2016 som ett av två dotterbolag till Gislaved Energi Koncern AB. Det andra dotterbolaget är Gislaved Energi AB.

Ledorden "Närmare, Enklare och Snabbare" är nyckelord i vårt ständiga gemensamma förbättringsarbete och i vår kundkommunikation.

Bolaget har under perioden fortsatt att investera för god leveranssäkerhet i elnätet, även för morgondagens elanvändare.

Bolaget är miljöcertifierad enligt ISO14001:2015 och revision har genomförts i juni med ett fåtal mindre avvikelser att hantera.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Rörelsens intäkter blev 39 298 tkr (33 215 tkr).

Resultat efter finansiella poster blev 8 346 tkr (4 832 tkr).

Resultatet (helår) för Gislaved Energi Elnät AB efter finansiella intäkter och kostnader bedöms för helåret bli 10 673 tkr. Motsvarande resultat i budgeten är 7 219 tkr.

Händelser av väsentlig betydelse

Bolaget har under perioden fortsatt arbetet med planeringen inför en ny mottagningsstation vid vårt huvudkontor. Detta är en mycket stor kommande investering och arbetet under perioden har varit att ta fram förslag på exteriören av anläggningen samt förbereda ett upphandlingsunderlag. Bolagets styrelse har tagit ett beslut om förslag till exteriör på byggnaden och som presenterats för ägaren.

Hållbarhet

En övergång till miljödiesel HVO 100 har tidigare skett för företagets arbetsmaskiner. Vid förnyelse av fordonsflottan sker alltid en analys om valet av fordon kan utgöras av elbil, elhybrid eller drift via miljödiesel eller liknande.

Risk

Riskanalys och uppföljning av årlig internkontrollplan görs regelbundet av ledningsgruppen. Aktuell status och riskutvärdering görs med jämna mellanrum vid styrelsemöten.

Framtida utveckling

Bolaget kommer som tidigare att fortsätta förbättringsarbetet inom kundservice och bemötande.

Planering pågår inför upphandling av en ny mottagningsstation vid Mårtensgatan 27 som innefattar byggnad och teknikutrustning.

Arbetet fortsätter också med nyinvesteringar i elnätet som t.ex. avser nätstationer.

Förläggningsarbeten av jordkabel sker enligt vår årliga investeringsplan i syfte att öka leveranssäkerheten ytterligare. Arbete med att investera i nya nätstationer sker löpande.

Digitaliseringen ökar i samhället och bolaget följer utvecklingen inom området elnät som ett av flera områden och uppgraderar systemen löpande.

Bolaget omfattas av det s.k. NIS-direktivet (gällande säkerhet i nätverk och informationssystem). Arbete med detta pågår i verksamheten kontinuerligt och bolaget följer upprättade rutiner enligt standarden 27001 (ledningssystem för informations säkerhet).

5.2.1.4 Gisleorp Lokaler AB

Org nr: 556090-7734

Ordförande: Thomas Töreland

Ägare: Gislaved Kommunhus AB, 100%

Verkställande direktör: Malin Larsson

Antal ledamöter: 7

Grunduppdrag

Gisleorp lokalers uppdrag är att inom kommunen uppföra, sälja, äga, etablera och skapa genomströmning för nya näringsverksamheter och offentliga behov i lokaler och fastigheterna samt att äga, förvalta och utveckla Anderstorp Motorbana, Scandinavian Raceway. Bolaget ska kunna erbjuda en variation av lokaler. Bolaget har i uppdrag att bidra till att uppfylla kommunens mål och att göra Gislaveds kommun till en attraktiv kommun att leva och verka i för människor och för näringsliv.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Årets prognostiserade resultat på 1 268 tkr innan bokslutsdispositioner och skatt ligger i linje med budget.

Händelser av väsentlig betydelse

GLAB avvaktar fortfarande beslut från Mark- och miljödomstolen. Under året har tre lokaler bytt hyresgäster varav en av hyresgästerna har försatt sig själva i konkurs vilket troligen kommer att leda till hyresbortfall.

Hållbarhet

Valet av uppvärmningssystem i fastigheterna har störst betydelse för bolagets hållbarhetsarbete. Fastigheten Munin 19 värms med fjärrvärme, Lövås 8:5 och Stubbakull 2:20 med bergvärme.

Risk

Riskerna i GLAB är av olika slag. Kortsiktigt finns en ekonomisk risk att hyresgäster inte betalar hyran enligt avtal. Långsiktigt är den största risken att motorbanan inte kan överleva på grund av att myndigheter begränsar verksamheten.

Framtida utveckling

Tillståndet från Mark- och miljödomstolen, villkoren i tillståndet kommer ha mycket stor betydelse för bolagets verksamhet.

5.2.2 Stiftelsen Isabergstoppen

Org nr 828500-3003

Ordförande: Marina Josefsson **Stiftare:** Gislaveds Kommun 90,74%, Gnosjö Kommun 9,26%

Verkställande direktör: Louise Söderlund **Antal ledamöter:** 11

Grunduppdrag

Isaberg Mountain Resort är en sport- och konferensanläggning som erbjuder utomhusupplevelser året runt. Vintertid erbjuder Isaberg södra Sveriges största skidanläggning. Unikiteten ligger i den vackra utomhusupplevelsen i Isabergs naturreservat i form av äventyrliga aktiviteter som tillfredsställer en bred målgrupp, där familjen är i fokus. Stiftelsen erbjuder bl.a. MTB-cykling och liftburencykling, kanot och kajakpaddling, höghöjdsbana, rodelbana, vandring samt äventyrsgolf/discgolf mm. Vi erbjuder också stugboende, camping, restaurang och fastighetsuthyrning. Stiftelsens eventuella vinst ska återinvesteras för utveckling av anläggningen. Isaberg skall vara jordnära, innovativa och ge gästen berikande naturupplevelser och möten året runt.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Vintern 2023 var en bra vinter med tidig öppning 25 december, 2022 och med totalt 95 000 skidpassdagar. Danskarna stod för 65% av gästerna. I maj-helgen hade vi premiär för Isabike Festival, som kickade igång cykelsäsongen. Våren och sommaren fylldes av aktiva svenska gäster och skolklasser som förlade sina skolresor hos oss under maj och juni. Sommaren har varit medioker, då daggästerna skrämades bort av det dåliga sommarvädret. Det blev en sommar med mycket regn.

Omsättningen sjönk något jämfört med förra året. Beläggningen under juli var 95% (97%).

Händelser av väsentlig betydelse

I januari godkändes Detaljplanen och vi fick bygglov på vårt efterlängtade Sportcenter. Byggstart blir 15 augusti 2023. Vi har byggt en ny lodge på 157 kvm och bytt vajer på 6-stolsliften som numera är igång året runt. I juni byggdes ytterligare en parkering med ca 100 platser. Markförvärvet som gjordes 2021 fick godkänt i Mark- och Miljödomstolen i juli 2023 efter att ha överklagats av Länsstyrelsen.

Hållbarhet

Fortsatt arbetar vi med att gå över till elektrifierade fordon, samt att utöka publika laddpunkter på vår anläggning. Solpaneler kommer att täcka taken på det nya Sportcentret.

Risk

Den största risken för vår verksamhet är vädret och temperaturen, därefter kommer de ökade el/dieselpriiserna som direkt påverkar vår lönsamhet i skidanläggningen. Densamma är elintensiv och en genomtänkt strategi och planering krävs för att undvika förluster. Vi ser också att Länsstyrelsen är mycket långsamma i sina handläggningstider. De långa handläggningstiderna innebär att behovet av att ha en korrekt process krockar med de affärsmässiga behoven (i detta fall planerat konstsnöspår), vilket de är medvetna om men inte

har resurser att hantera.

Framtida utveckling

Närmast i utvecklingen ligger att bygga ett Sportcenter på 1 850 kvm till 15 maj 2024, som tillfredsställer dagens behov för professionella gästserviceverksamheter och personalutrymmen. Det finns stora behov att renovera köket i restaurang Höganloft samt bygga ut sopherings- och personalutrymmen. Stiftelsen är mycket positiv till renoveringen. Stiftelsen fortsätter att lägga fokus på underhåll och utveckling av mountainbike för att fortsätta att ligga i framkant där. Destination Isaberg spelar en viktig roll i utvecklingen av MTB-leder.

5.2.3 Stiftelsen Torghuset

Org nr 828500-5321

Ordförande: Marie Cnattingius (S)

Stiftare: Gislaveds kommun 75%, Övriga 25%

Verkställande direktör: Anette Josefsson

Antal ledamöter: 7

Grunduppdrag

Stiftelsen Torghuset äger och förvaltar fastighet med lokaler i Smålandsstenar.

Uthyrning sker till fasta hyresgäster och tillfälliga arrangemang.

Ändamålet är att hyra ut lokaler, bedriva nöjes-, kultur- och fritidsverksamhet och även tillhandahålla lokaler för sådan verksamhet. Verksamheten ska rikta sig till kommunens invånare men även till våra besökare.

Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Privat uthyrning har ökat. Visningar i biografen av film och övrigt känns ok. Kostnader för uppvärmning och el ökar. Inget bidrag i år till Turistbyråverksamhet. Vi har själva anställt personal för att kunna ge bättre service och också slippa stänga huset för semester.

Händelser av väsentlig betydelse

Ombyggnad av kök är klart, kostnad 455 tkr. Takfönster som läcker kommer att repareras i september. Hissen är hjälpligt åtgärdad men kommer att byggas om i början av 2024, kostnad ca. 400 tkr.

Hållbarhet

Bytet från uppvärmning med gas till fjärrvärme är klar. Vi försöker i allt vi gör att använda oss av den lokala kompetens som finns. Alla returflaskor skickas till Returpack och vi handlar ekologiskt och närproducerat i den mån det är möjligt. Vi kommer under hösten att titta på hur vi kan sortera ut vårt matavfall från resten av vårt avfall.

Risk

Efter en regnig sommar så har vi åter sett hur utsatt huset är vid mycket nederbörd. Kontakt med kommunen är tagen och vi behöver en åtgärdsplan för detta. De fasta kostnaderna ökar och vi har svårt att ta ut alla prishöjningar på våra besökare. Underhållet på fastigheten kommer att öka. Även inventarier kommer att behöva bytas ut.

Lån ska skrivas om i höst och räntekostnaden blir förmodligen högre.

Framtida utveckling

Vi kommer att fortsätta att utnyttja biografen till annat än film. Operor och konserter går bra och besökarna uppskattar detta. Foajén blir till en mötesplats för våra besökare. Vår vision är att ytterligare utveckla evenemangsbiten, gärna tillsammans med våra lokala butiker och matställen och våra föreningar.

Vem vet...Ungdomsfestivalen, Smålandsstenar Marknad och Barnfestivalen kanske kan bli en egen Smålandsstenardag! Vi kommer också att fortsätta lyfta fram innergården bakom Torghuset. Det är en helt outnyttjad plats som vi tror kan bli en stor tillgång.

6 Sammantagen bedömning av resultat och effekter av verksamheten

Översynen av nämnds- och förvaltningsorganisationen är fortsatt ett högt prioriterat förändringsarbete. Vid årsskiftet trädde kommunorganisationen in i en ny struktur och nu pågår ett arbete med att etablera nya rutiner och arbetssätt för att se till att förändringen i hur vi organiserar oss också leder till önskade förbättringar av kommunkoncernens effektivitet och resursnyttjande. Fortsatt uthållighet i förbättringsarbetet kommer att krävas under resten av året för att nå ut till all nivåer och medarbetare för att få största möjliga effekt.

Skatteunderlaget ökar nominellt men på grund av den historiskt höga inflationen, som för tillfället råder, ökar kostnaderna i nämndernas verksamheter i en högre takt än vad skatteintäkter och utjämningsystem gör. Vissa signaler kommer nu att inflationen är på väg ner och möjligtvis har toppen nåtts men trots detta kommer det att krävas en ökad medvetenhet och ett än mer aktivt arbete för att klara verksamheterna inom den budgetram som har lämnat till respektive nämnd av kommunfullmäktige.

Bedömningen är att Gislaveds kommun bedriver verksamhet med god kvalitet. Kommunen strävar efter att ha god kvalitet inom särskilt viktiga områden för att uppfylla kommunens grunduppdrag och majoriteten av dessa områden har bedömts ha god, eller relativt god kvalitet. En av kommunfullmäktiges kritiska kvalitetsfaktorer håller fortsatt inte en godkänd kvalitetsnivå under inledningen av 2023, det gäller *Förtroende för kommunens demokratiska uppdrag*. För att höja kvaliteten inom denna faktor behöver kommunorganisationen, bland annat, fortsätta att arbeta med att leverera service av hög kvalitet som möter målgruppernas behov. Ett viktigt verktyg för att bygga förtroende för kommunens demokratiska processer är dialogarbete och att skapa delaktighet i beslutsprocesser. Under 2023 har ett arbete påbörjats med att införa ett medborgarråd och lokalsamtalen utökas med en medborgarbudgetprocess samt tillhörande skoldialoger.

Den sammanfattande bilden av Gislaveds kommun utifrån ett finansiellt perspektiv är en kommun med god grundekonomi. Detta avspeglas bland annat i god soliditet och låg skuldnivå. Med ett resultat på genomsnitt 40 mnkr per år, klarar kommunen en investeringsnivå på snitt 148 mnkr per år. Tidigare år har investeringarna legat högre och resultaten lägre än denna nivå, vilket försämrar grundekonomin och bland annat likviditeten. En genomtänkt budgetplanering för de kommande åren har införts, med mål att klara en god verksamhet samt en investeringsnivå för att uppfylla framtida behov.

Ekonomiska underskott i nämndernas verksamheter under 2023 måste minimeras för att under de kommande åren få en god balans i ekonomin, bland annat för att klara kommunens stora utmaningar i form av stora investeringar, den demografiska utvecklingen med mera. Med ett avsevärt försämrat resultat kommer det bli svårt att uppnå det finansiella målet avseende soliditet. Med bakgrund av årets andra prognos finns det en risk att god ekonomisk hushållning under 2023, som enskilt år, inte kan upprätthållas enligt kommunens finansiella mål. Osäkerheten är dock betydligt större än under ett "normalt år" med anledning av att kännedomen om hur bland annat inflation och kriget i Ukraina utvecklas är mycket osäker.

Förväntad utveckling

För att nämnderna ska klara sin verksamhet inom respektive budgetram under 2023-2024 kommer det att krävas en ökad medvetenhet och ett mycket mer aktivt arbete både inom som mellan nämnderna.

En bredd grupp av verksamheter anger att det blir allt svårare att kompetenssäkra, vilket då också påverkar genomförandet av många grunduppdrag och gör det svårare för varje år att hålla en god kvalitet. I många fall utvecklas även målgruppernas behov till att bli mer komplexa. I berörda verksamheter behöver man hantera individer med allt större behov inom alla områden, vilket kräver högre kompetens hos personalen, vilket i sin tur förstärker svårigheten att rekrytera.

Den kommande skärpta tillämpningen av regler gällande dygnsvila medför en del utmaningar. Förändringen kan innebära att scheman och arbetstider behöver ses över för att säkerställa att alla medarbetare får tillräckligt med tid för återhämtning i förhållande till regelverket. I verksamheter där dygnspass idag finns som norm finns också en risk att medarbetare slutar när de inte längre kan arbeta dygn, med ökade kostnader, förlorade arbetstimmar och sämre arbetsmiljö som möjliga konsekvenser.

Även näringslivet är beroende av att kunna behålla och attrahera kompetenta medarbetare. För att klara av kommande kompetensförsörjning för både kommunorganisation och näringsliv behövs fortsatta satsningar på att öka kommunens attraktivitet som boendeplats och en förstärkning av det strategiskt varumärkesarbete.

Ett led i att bemöta kompetensutmaningen är att minska behovet av personal, framförallt där kompetensen är svår att rekrytera. Kommunen arbetar aktivt för att skapa förutsättningar för att ligga långt framme i automatisering av processer så att de resurser som finns att tillgå ska användas i de delar som inte kan automatiseras.

Flertalet leverantörer av olika verksamhetssystem har börjat använda finansieringsmodeller som bygger på en form av abonnemangsstruktur, vilket kommer innebära ökade kostnader för system. Det blir viktigt att framöver säkerställa processerna för utveckling och införskaffande av nya system så att organisationen har rätt system och inte sitter på en föråldrad miljö.